

Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Mořkov

Monika Šmídová

Bakalářská práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Monika Šmídová**
Osobní číslo: **M19428**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Mořkov**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické znalosti o obci a jejích příjmech a výdajích.
- Zpracujte teoretické znalosti o dani z nemovitých věcí.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodaření obce Mořkov.
- Proveďte dotazníkové šetření mezi občany, zaměřené na daň z nemovitých věcí.
- Na základě analýzy a dotazníkového šetření navrhněte doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 272 s. ISBN 978-80-7598-165-3.
PROVAZNIKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna. *Výlučné daňové příjmy obcí*. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, 2016, 228 s. ISBN 978-80-87382-80-6.
SLACK, Enid a Richard M. BIRD. *How to Reform the Property Tax: Lessons from around the World*. Toronto: Institute on Municipal Finance and Governance, 2015, 30 s. ISBN 978-0-7727-0944-8.
VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*. 15. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2020, 408 s. ISBN 978-80-7598-887-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Pavlína Kirschnerová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **11. února 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **20. května 2022**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Hlavním cílem mé bakalářské práce je popsat vliv daně z nemovitých věcí na rozpočet obce Mořkov. Je provedena analýza hospodaření obce ve vybraném období, dále je zpracováno dotazníkové šetření k této problematice. Teoretická část je literární rešerší, která je zaměřena na problematiku obcí, rozpočty obcí, příjmy, výdaje a daň z nemovitých věcí. Praktická část se zabývá hospodařením obce Mořkov ve vybraném období, přičemž důraz je kladen na vliv daně z nemovitých věcí na obecní rozpočet. Dotazníkové šetření je pak zaměřeno na znalost obyvatel obce k této problematice a následně i k případným možnostem dalšího navýšení místního koeficientu v obci Mořkov. V závěru práce jsou shrnuty poznatky z praktické části, dotazníkového šetření a zároveň jsou navržena vhodná doporučení pro obec Mořkov.

Klíčová slova: daň z nemovitých věcí, místní koeficient, rozpočet obce

ABSTRACT

The main objective of my bachelor thesis is to describe the impact of the real estate tax on the budget of the municipality of Mořkov. An analysis of the municipality's economic performance in the selected period is carried out, as well as a questionnaire survey on this issue. The theoretical part is a literature search which focuses on the issues of municipalities, municipal budgets, revenues, expenditures, and real estate tax. The practical part deals with the management of the municipality of Mořkov in the selected period, with emphasis on the impact of the real estate tax on the municipal budget. The questionnaire survey is then focused on the knowledge of the inhabitants of the municipality on this issue and subsequently on possible possibilities of further increase of the local coefficient in the municipality of Mořkov. The paper concludes with a summary of the findings from the practical part of the questionnaire survey and suggests suitable recommendations for the municipality of Mořkov.

Keywords: property tax, local coefficient, municipal budget

Ráda bych poděkovala Ing. Pavlíně Kirschnerové, Ph. D. za vstřícné a odborné vedení a za podněty, které mi v průběhu zpracování této bakalářské práce poskytla.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 OBEC.....	12
1.1 CHARAKTERISTIKA OBCE	12
1.2 DRUHY OBCÍ.....	13
1.3 PŮSOBNOST OBCE.....	14
2 ROZPOČET OBCE	16
2.1 CHARAKTERISTIKA ROZPOČTU	16
2.2 PŘÍJMY OBECNÍHO ROZPOČTU.....	18
2.3 VÝDAJE OBECNÍHO ROZPOČTU	19
2.4 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ	20
3 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ.....	24
3.1 PŘEDMĚT DANĚ	25
3.1.1 Daň z pozemků.....	25
3.1.2 Daň ze staveb a jednotek.....	26
3.2 POPLATNÍK DANĚ	26
3.3 OSVOBOZENÍ OD DANĚ	27
3.4 SAZBA DANĚ	28
3.4.1 Daň z pozemků.....	28
3.4.2 Daň ze staveb a jednotek.....	28
3.5 PŘIZNÁNÍ K DANÍ A SPLATNOST DANĚ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ.....	29
4 MOŽNOSTI NAVÝŠENÍ DANĚ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ.....	31
4.1 KOEFICIENT DLE POČTU OBYVATEL.....	31
4.2 ÚPRAVA KOEFICIENTU VE VÝŠI 1,5.....	32
4.3 MÍSTNÍ KOEFICIENT	33
4.4 OSVOBOZENÍ	33
5 NOVELY – LEGISLATIVNÍ VÝVOJ.....	34
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	36
6 OBEC MOŘKOV.....	37
6.1 NEMOVITÉ VĚCI NA ÚZEMÍ OBCE MOŘKOV.....	38
7 HOSPODAŘENÍ OBCE MOŘKOV	40
7.1 PŘÍJMY OBECNÍHO ROZPOČTU.....	40
7.1.1 Daňové příjmy.....	41

7.1.2	Nedaňové příjmy	42
7.1.3	Kapitálové příjmy	43
7.1.4	Přijaté transfery	43
7.2	VÝDAJE OBECNÍHO ROZPOČTU	43
7.3	ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ	45
8	DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ OBCE MOŘKOV	47
8.1	VÝNOS DANĚ	47
8.2	KOEFICIENTY OBCE MOŘKOV	48
9	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	50
9.1	VÝZKUM	50
9.2	VÝZKUMNÝ VZOREK	50
9.3	ANALÝZA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ V OBCI MOŘKOV	51
	ZÁVĚR	68
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	69
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	73
	SEZNAM OBRÁZKŮ	74
	SEZNAM TABULEK.....	75
	SEZNAM PŘÍLOH.....	76

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Mořkov. Konkrétně se v rámci této práce věnuji obci Mořkov, která se nachází v Moravskoslezském kraji. V Mořkově žiji již 18 let a mám zájem na tom, aby se Mořkov dále rozvíjel a poskytoval kvalitu života minimálně v takovém rozsahu jako doposud. Tato práce má za cíl posoudit hospodaření obce Mořkov ve vybraném časovém rozmezí, a to se zaměřením na daň z nemovitých věcí a na možnosti obce, jak ovlivnit výši výnosu této daně. Věřné mínění vybraného výzkumného vzorku bude následně prezentováno v dotazníkovém šetření.

Tato bakalářská práce je kromě úvodu rozdělena na teoretickou a praktickou část, přičemž závěry a doporučení z praktické části jsou shrnuty v závěru práce. Teoretická část se zakládá na pochopení a aplikaci účinné legislativy. Kladena je snaha na srozumitelné a snadno pochopitelné vyjadřování. V první kapitole se zabývám obecnou problematikou obcí, jejich dělením a popisu samostatné působnosti obce. V druhé kapitole je shrnuta problematika obecního rozpočtu z pohledu příjmů, výdajů a rozpočtového určení daní. Ve třetí kapitole teoretické části této práce je obsažena pasáž shrnující daň z nemovitých věcí z hlediska předmětu, sazby, poplatníka a sazby daně. V této části je rovněž rozebráno dělení daně z nemovitých věcí na daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Ve čtvrté kapitole teoretické části se pak věnuji možnostem obce, kterými může ovlivnit výši výnosů daně z nemovitých věcí, přičemž primárně jde o problematiku koeficientů. V kapitole páté je pak shrnut legislativní vývoj daně z nemovitých věcí se zaměřením na aktuální novelizace.

V praktické části mé bakalářské práce pak popisuji obec Mořkov a její hospodaření, přičemž v kapitole sedmé je obsažena analýza příjmů a výdajů obce za roky 2019 – 2021. V kapitole osmé je rozebrána otázka daně z nemovitých věcí obce Mořkov za posledních 10 let, primárně cílená na výnos z této daně. V deváté části je podrobně rozebráno dotazníkové šetření, které je zaměřeno na znalost respondentů ohledně instrumentů daně z nemovitých věcí obce Mořkov a na možnosti dalšího navýšení místního koeficientu v obci. Poslední částí mé bakalářské práce je závěr, ve kterém je celá práce shrnuta s prezentací doporučujících návrhů pro obec Mořkov.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce je posoudit vliv daně z nemovitých věcí na rozpočet obce Mořkov. Dílčím cílem je pak zjistit stav veřejného mínění ohledně daně z nemovitých věcí a jejího případného navýšení pomocí kvantitativního výzkumu prostřednictvím vyhodnocení provedeného dotazníkového šetření.

Práce je dělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část zpracovává poznatky legislativy, komentářů a odborné literatury k problematice obcí, rozpočtu obcí a daně z nemovitých věcí, přičemž tato část mé bakalářské práce je zpracována metodou literární rešerše.

V praktické části je čerpáno ze závěrečných účtů obce Mořkov, veřejně dostupných databází a podkladů poskytnutých obcí Mořkov. Následně pomocí analýzy provedu rozbor hospodaření obce s ohledem na daň z nemovitých věcí. Závěrem této práce budou vyhodnoceny výsledky analýzy z praktické části a hodnocení dotazníkového šetření.

Hlavní výzkumná otázka

Hlavní výzkumnou otázkou kvantitativního výzkumu formou dotazníkového šetření bylo, jaké je povědomí respondentů o dani z nemovitých věcí a za jakých podmínek by respondenti souhlasili s dalším navýšením místního koeficientu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC

Obce jako základní územně samosprávné celky, plní úkoly jak v samosprávné působnosti, tak i v působnosti přenesené. Ústava České republiky ve svých člancích 99 a 100 definuje obec jako území společenství občanů mající právo na samosprávu (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 99).

Další definice obce, kterou uvádí Provazníková (2015, s. 27), je obsažena v § 1 a § 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Dle tohoto zákona je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů, které tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je zároveň veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese za to odpovědnost.

Mezi základní znaky každé obce tak řadíme území obce, obyvatelstvo obce, soustavu orgánů obce, normotvorbu, právní osobnost, vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu. Vyššími územně samosprávnými celky jsou kraje. Právní postavení obcí a krajů je zakotveno především v Hlavě sedmé Ústavy ČR, v zákoně o obcích a v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) (Provazníková, 2015, s. 26).

1.1 Charakteristika obce

V předchozí části jsou popsány základní znaky obce jako územně samosprávného celku. K prvnímu znaku, tj. území obce, je zapotřebí zmínit § 18 odst. 1 zákona o obcích, tj. že: nestanoví-li zvláštní zákon jinak, pak každá část území České republiky je součástí některé obce. Zvláštním zákonem, který stanoví obec jinak, je zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. V rámci tohoto právního předpisu jsou upraveny tzv. vojenské újezdy. Dle § 30 zákona o zajišťování obrany České republiky je vojenským újezdem vymezená část území státu, určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil. Újezd tvoří územní správní jednotku a dle § 31 zákona o zajišťování obrany České republiky vykonává státní správu vojenský úřad. Do 31. 12. 2015 neexistovalo v rámci vojenských újezdů právo obyvatel vojenského újezdu na místní samosprávu. Tento stav byl napraven novelou zákona o zajišťování obrany České republiky pod č. 15/2015 Sb., účinnou od 1. 1. 2016, na základě které došlo k vyčlenění osídlených míst z vojenských újezdů a tato vyčleněná místa se stala novými obcemi, respektive se připojila k obcím již existujícím (Česko, 1999).

Územím obce je myšleno geografické vymezení v rámci České republiky. Dle § 18 odst. 2 zákona o obcích má každá obec jedno nebo více katastrálních území. Nelze tak bez dalšího slučovat pojmy území obce a katastrální území. Definice katastrálního území obce je obsažena v § 2 písm. h) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Katastrální území je v tomto ustanovení definováno jako technická jednotka, která je tvořena místopisně uzavřeným, v katastru společně evidovaným, souborem nemovitostí (Česko, 2013).

Dalším ze základních znaků obce, jako veřejnoprávní korporace, je její vlastní právní osobnost. Právní osobnost (dle dřívější terminologie starého občanského zákoníku - právní subjektivita) je spjata s obcí, jako územně samosprávným celkem, nikoliv s jednotlivými orgány obce. To znamená, že ač obec zastupuje v právních vztazích starosta nebo zastupitelstvo, je vázaným subjektem přímo obec, jako veřejnoprávní korporace (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 100).

Obec může v rámci právních vztahů vystupovat v různých rolích, tj. jako smluvní strana v rámci soukromoprávních vztahů nebo jako subjekt v nadřazeném postavení, který vykonává státní správu, respektive svou vlastní samosprávu. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem, které může v určitých mezích vydávat obecně závazné vyhlášky (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 19).

Posledním ze základních znaků obce je její obyvatelstvo. Dle § 16 zákona o obcích je občanem obce fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu. Právní úprava trvalého pobytu je obsažena v zákoně č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů. Ve vztahu k obcím je vhodné poznamenat, že je v současnosti běžným jevem, že občané mají trvalý pobyt na ohlašovně obce, a to primárně z ochranných důvodů před dopady exekučního řízení (Balík, 2009).

Obce jako základní územně samosprávné celky vstupují do interakce s kraji, které jsou v postavení vyšších územně samosprávných celků. Zákon o krajích v rámci § 14 odst. 4 jasně stanovuje, že kraje mají při výkonu samostatné působnosti spolupracovat s obcemi (Česko, 2000b).

1.2 Druhy obcí

Jak uvádí Kopecký a kol. (2022, s. 7) s odkazem na § 3 zákona o obcích, lze rozlišit tyto základní druhy obcí:

- obec,
- městys,
- město, které má alespoň 3000 obyvatel,
- statutární město,
- hl. město Praha.

Uvedené rozřídění nic nevyovídá o právním postavení obce, technicky jde pouze o dělení obcí s ohledem na počet obyvatel (obec x město), respektive s ohledem na jejich historický význam (obec x městys). Právní postavení Prahy, hlavního města České republiky, je obsaženo v zákoně o hlavním městě Praze, když zákon o obcích v ustanovení § 150 uvádí, že se nevztahuje na hlavní město Prahu. Právní úprava statutárních měst je obsažena v zákoně o obcích. Ten ve svém § 4 obsahuje taxativní výčet statutárních měst (vyjma Prahy). Na základě uvedeného je nutno konstatovat, že statutární město je zvláštním druhem obce, která s ohledem na § 130 zákona o obcích upravuje své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky obce. Za hlavní odlišovací znak statutárních měst od běžných měst je jejich oprávnění členit se na městské obvody, respektive městské části s vlastními orgány samosprávy (Česko, 2000a).

Jak uvádí Lajtkepová (2021, s. 70), s ohledem na § 3 odst. 1 zákona o obcích má obec s více než 3 000 obyvateli právo podat návrh předsedovi poslanecké sněmovny, ve kterém vznáší požadavek, aby se stala městem. Dílčí kritéria pro změnu stavu veřejnoprávní korporace z obce na město jsou obsažena v Kritériích stanovených usnesením vlády č. 418 ze dne 2. května 2001. Za nejpodstatnější kritérium je obecně považována středisková funkce obce, tj. dostatečná samostatná sociální vybavenost - základní škola, lékařská péče.

1.3 Působnost obce

Obec spravuje své záležitosti samostatně (v rámci územní samosprávy), zároveň však s ohledem na § 7 odst. 2 zákona o obcích vykonává obec, prostřednictvím svých orgánů, státní správu, jejíž výkon byl obci svěřen (Česko, 2000a).

Dle čl. 101 Ústavy je obec samostatně spravována zastupitelstvem a stát může do činnosti obce zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. Právo obce na samosprávu je tak zaručeno Ústavou.

Meze samostatné působnosti obce popisuje Hlava II zákona o obcích. Obec v rámci samostatné působnosti ve svém územním obvodu pečuje o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Zejména s odkazem na § 35 odst. 2 zákona o obcích jde o: uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku (Jelínková, 2017, s. 36).

Ustanovení § 7 zákona o obcích stanovuje jasné limity, kdy lze ze strany státních orgánů, respektive orgánů kraje, zasáhnout do samostatné působnosti obce. Zásah do práva obce na samosprávu je možný pouze tedy, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Prostředkem ochrany územně samosprávného celku je dle § 72 odst. 1 písm. b) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, kterou je ústavní stížnost, pokud obec (prostřednictvím zastupitelstva) má za to, že nezákonným zásahem státu bylo porušeno zaručené právo územního samosprávného celku na samosprávu (Česko, 1993).

Ve vztahu k tématu této práce je nutné zmínit, že do samostatné působnosti obce patří sestavování a schvalování rozpočtu obce, vydávání obecně závazných vyhlášek i zavádění místních poplatků. Vyjma zákona o obcích je dílčí úprava samostatné působnosti obsažena např. i v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a zákoně č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. V rámci samostatné působnosti tak obec zajišťuje uspokojování svých zájmů a zájmů svých občanů. Na základě zákona o obcích uvádí Provaníková (2015, s. 29) do samostatné působnosti především:

- schvalování programu rozvoje obce a rozpočtový proces,
- zřizování peněžních fondů obce, příspěvkových organizací a organizačních složek obce,
- rozhodovat o založení a zrušení právnických osob,
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- volba starosty, místostarosty z řad členů zastupitelstva.

2 ROZPOČET OBCE

Povinností každé obce je sestavovat a schvalovat vlastní rozpočet, který zahrnuje celkový přehled příjmů a výdajů potřebných k zajištění veškerých potřeb veřejného sektoru v příslušném rozpočtovém období. Rozpočtovým obdobím je jeden kalendářní rok (Provazníková, 2015, s. 63).

Obec se při sestavování rozpočtu řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, jehož předmětem je úprava tvorby, postavení, obsahu a funkce rozpočtů územních samosprávných celků. Tento zákon v rámci ustanovení § 4 definuje rozpočet jako finanční plán, který obcím stanovuje pravidla hospodaření s finančními prostředky (Lajtkepová, 2021, s. 72).

Pospíšil a Žufan (2019, s. 101) uvádí, že dlouhodobým cílem hospodaření obcí a krajů by měl být vyrovnaný rozpočet, tj. příjmy by se měly rovnat výdajům. Schvalovaný rozpočet může být jak přebytkový, tak i schodkový. O přebytkovém rozpočtu hovoříme za předpokladu, že příjmy daného rozpočtového období jsou vyšší než výdaje. Tyto příjmy jsou určeny k využití v dalších letech, případně ke splacení úvěrů z předchozích let. Schodkový rozpočet nastává, když výdaje převyšují příjmy daného rozpočtového období. Může být schválen pouze tehdy, pokud je možné schodek uhradit z přebytku minulých let, úvěrem nebo návratnou finanční výpomocí.

S ohledem na zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, jsou obce veřejnými institucemi, které jsou povinny dodržovat při výkonu své činnosti pravidla transparentnosti, účelnosti a hospodárnosti nakládání s veřejnými financemi (Lajtkepová, 2021, s. 73).

2.1 Charakteristika rozpočtu

Veřejné rozpočty dělíme na centralizované a decentralizované. Do centralizovaných spadá státní rozpočet, který je v České republice nevýznamnější částí rozpočtové soustavy. Do decentralizovaných rozpočtů řadíme místní rozpočty, které jsou peněžitým fondem. Ten slouží k prosazování lokálních zájmů obyvatelstva, kteří žijí v dané obci či kraji, a dále financuje místní potřeby veřejného rozpočtu (Černohorský, 2020, s. 430).

Místní rozpočet je:

- peněžním fondem, který funguje na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti,

- bilancí – rozpočet je vyrovnaný, pokud jsou příjmy rovny výdajům,
- finančním plánem, sestavovaným na rozpočtové období. Důležité je sestavovat i krátkodobé plány na způsob platebního kalendáře,
- nástrojem prosazování cílů obecní politiky (Provazníková, 2015, s. 51 - 52).

Hamerníková a Maaytová (2007, s. 179) člení rozpočet obce na tři základní funkce. První z nich je funkce **alokační**, kdy obec prostřednictvím prostředků ze svého rozpočtu zajišťuje své potřeby a potřeby občanů. Další funkcí je **redistribuční** funkce, kdy dochází k přerozdělování prostředků v rámci rozpočtové soustavy tak, aby byl umožněn rovnoměrný rozvoj obce. Poslední funkce se nazývá **stabilizační**, zde aktivita obce ovlivňuje ekonomický potenciál území obce a kvalitu života na jeho území.

V rozpočtovém hospodaření obce, jako územně samosprávného celku, je nutné uplatnit základní zásady vycházející z právních předpisů, mezi které lze zařadit:

- zásadu každoročního sestavování a schvalování rozpočtu, jelikož s ohledem na zákon č. 250/2000 Sb. se finanční hospodaření obce řídí ročním rozpočtem,
- zásada reálnosti rozpočtu – záleží na co možná nejpřesnějším odhadu příjmové a výdajové stránky,
- zásada úplnosti rozpočtu – vnitřní členění rozpočtu je společné pro všechny územní rozpočty,
- zásada publicity – hospodaření s veřejnými financemi by mělo být průhledné, transparentní a efektivní. Jde o důležitý předpoklad veřejné kontroly ze strany obyvatel obce,
- zásada efektivnosti a hospodárnosti – s prostředky musí být v rámci rozpočtového procesu nakládáno efektivně a hospodárně (Hamerníková a Maaytová, 2007, s. 181).

Rozpočet obce, jako územně samosprávného celku je zpracováván v třídění, podle platné rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě (Lajtkeřová, 2021, s. 17).

Činnost orgánů obce, která směřuje k sestavení a následného plnění rozpočtu, se nazývá rozpočtový proces. Průběh rozpočtového procesu je upraven v již zmiňovaném zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 118).

Rozpočtový proces je nutné rozdělit do etap:

- I. Sestavení, projednání a schválení rozpočtu.
- II. Hospodaření podle rozpočtu.
- III. Plnění rozpočtu a kontrola.
- IV. Hodnocení rozpočtu a následná kontrola.
- V. Sestavení, projednání a schválení závěrečného účtu, včetně zprávy auditora (Česko, 2000c).

Za plnění rozpočtu obce jsou odpovědné orgány obce, které průběžně kontrolují plnění rozpočtu obce. Zastupitelstvo obce zřizuje jako své kontrolní orgány – finanční výbor a kontrolní výbor. Obce zajišťují výkon finanční kontroly uvedenými kontrolními orgány v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Závěrečný účet obce obsahuje souhrn informací o hospodaření obce za kalendářní rok, přičemž zastupitelstvo obce musí projednat a schválit závěrečný účet do 30. 6. následujícího roku (Červenka, 2009, s. 51-53).

2.2 Příjmy obecního rozpočtu

Příjmy obecního rozpočtu se skládají z příjmů běžných a z příjmů kapitálových. Základní třídění znázorňuje tabulka č. 1. Běžné příjmy jsou určeny k financování provozních výdajů obce, kapitálové příjmy k financování případných investičních akcí. Největší podíl na příjmech do obecního rozpočtu má daň z přidané hodnoty a následně daně z příjmu fyzických a právnických osob (Provazníková, 2015, s. 60).

Problematika příjmů obce, jako územně samosprávného celku, je upravena primárně v § 7 a 8 zákona č. 250/2000 Sb. Dle uvedeného právního předpisu lze mezi příjmy obce zařadit příjmy z vlastní správní činnosti, správní poplatky, pokuty. Dále pak na příjmy vyplývající z vlastnických majetkových práv, respektive i z hospodářské činnosti právnických osob, zřízených obcí. Mezi další druh příjmů řadíme i dotace ze státního rozpočtu nebo státních fondů nebo podíly na příjmech z poplatků. V neposlední řadě je nutné mezi příjmy obcí zmínit výnosy na daních dle zákona o rozpočtovém určení daní (Lajtkepová, 2021, s. 74).

Tabulka 1: Příjmový rozpočet obce

BĚŽNÉ PŘÍJMY	KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY
Daňové <ul style="list-style-type: none"> – svěřené daně – sdílené daně – místní poplatky – správní poplatky Nedaňové <ul style="list-style-type: none"> – poplatky za služby – příjmy z pronájmu – příjmy z podnikání – dary Transfery <ul style="list-style-type: none"> – účelové dotace – neúčelové dotace 	<ul style="list-style-type: none"> – z prodeje majetku – z prodeje akcií a podílu z majetku – kapitálové, účelové a neúčelové – úvěry – příjmy z emise obligací – přijaté splátky z půjček
	OSTATNÍ PŘÍJMY
	<ul style="list-style-type: none"> – doplňkové – přijaté sankční pokusy

Zdroj: (Buchta, 2016, s. 139), vlastní zpracování

2.3 Výdaje obecního rozpočtu

Výdaje obecního rozpočtu jsou hlavně výdaje vynaložené na vlastní činnost. Základní rozlišení rozpočtových výdajů obce je uvedeno v tabulce č. 2. Buchta (2016, s. 139) tyto výdaje rozděluje na běžné a kapitálové.

Tabulka 2: Výdajový rozpočet obce

BĚŽNÉ VÝDAJE	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE
<ul style="list-style-type: none"> – mzdy, platy a odměny – povinné pojistné za zaměstnance – materiál, energie, nájemné – sociální dávky – placené úroky – dotace jiným subjektům – sankce za porušení rozpočtové kázně 	<ul style="list-style-type: none"> – na hmotný a nehmotný majetek – nákup cenných papírů – kapitálové dotace jiným subjektům – poskytnuté investiční půjčky – splátky úvěrů

Zdroj: (Buchta, 2016, s. 139), vlastní zpracování

Jak uvádí Provazníková (2015, s. 195-196), dalším možným způsobem členění výdajů územních rozpočtů, dle rozpočtové sklady je tzv. odvětvové třídění. Tento způsob dělení je

obecně srozumitelnější, přehlednější a lépe popisuje samotnou strukturu výdajů. Hlavní výdajové oblasti z rozpočtu obcí jsou:

- zemědělství a lesní hospodářství,
- průmysl a ostatní odvětví,
- služby pro obyvatelstvo,
- sociální věci a politika zaměstnanosti,
- bezpečnost státu a právní ochrana,
- všeobecná veřejná správa a služby.

Problematika výdajů obce, jako územně samosprávného celku, je upravena primárně v § 9 a 10 zákona č. 250/2000 Sb. Tento zákon mezi výdaje obce řadí výdaje spojené s vlastní činností v rámci samostatné působnosti a výdaje spojené se zajištěním výkonu státní správy. Jelikož má obec právní osobnost, je nutné mezi výdaje zařadit i závazky vznikající pro obec ze smluvních vztahů. Je důležité zmínit úhradu výdajů na veřejně prospěšnou činnost obce, výdaje na dary a příspěvky na sociální účely (Lajtkepová, 2021, s. 74).

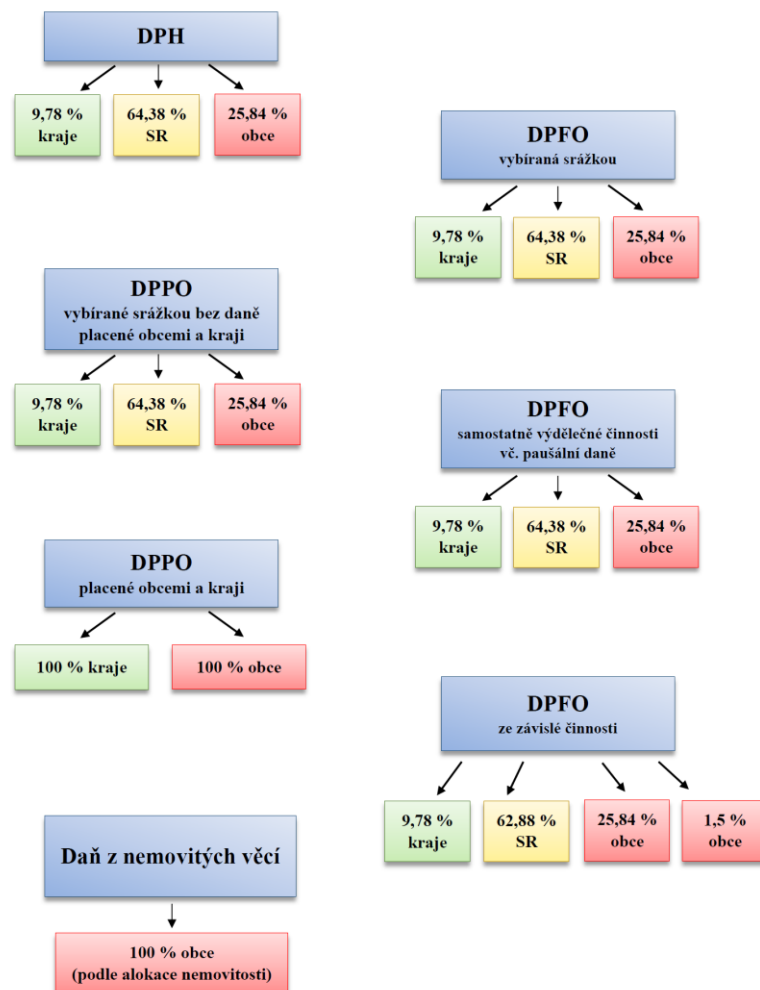
2.4 Rozpočtové určení daní

Provazníková (2015, s. 118) uvádí, že rozpočtové určení daní je zákonným rozdělením daňových příjmů mezi různé úrovně veřejných rozpočtů. Tato problematika je upravena v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon stanoví, jaká část z celostátně vybíraných daní bude k dispozici jednotlivým složkám veřejných rozpočtů (tj. státní rozpočet, rozpočet kraje, obecní rozpočet), jde o tzv. vertikální rozdělení.

Zároveň je v tomto předpisu upraven způsob rozdělení daní v rámci jednotlivých složek veřejných rozpočtů, tj. mezi konkrétní obce a kraje. Konkrétně u obcí jsou dle § 4 odst. 2 zákona o rozpočtovém určení daní základními parametry pro podíl na daňových příjmech:

- počet obyvatel obce,
- výměra katastrálního území obce,
- počet dětí a žáků navštěvujících školu zřízenou obcí (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 103).

Dle Lajtkepové (2021, s. 48) daně můžeme rovněž dělit na **sdílené** a **svěřené**. Mezi sdílené daně patří např. daň z příjmu právnických osob, daň z příjmu fyzických osob nebo daň z hazardních her, pro které existuje speciální právní úprava, která upravuje rozdělení této konkrétní daně. V této je stanoveno, že daň z technických her je ze 35 % příjmem státního rozpočtu a ze 65 % příjmem rozpočtu obcí, přičemž výnos daně pro konkrétní obec se odvíjí od počtu povolených herních zařízení na území dané obce. Tyto daně jsou výnosem státního rozpočtu, následně jsou odváděny do rozpočtového určení daní a rozdělovány dle stanovených parametrů mezi krajský, obecní a státní rozpočet. Zato daň z nemovitých věcí je daní svěřenou. Označuje se také jako daň přímá, jelikož její celý výnos směřuje výlučně do obecního rozpočtu dané obce, kde nemovitost leží. Aktuální schéma rozpočtového určení daní je uvedeno v následujícím obrázku č. 1.

Obrázek 1: Schéma rozpočtového určení daní platné k 1.1.2022

Zdroj: (Rozpočtové určení daní, 2022), vlastní zpracování

Pro kraje a jednotlivé krajské rozpočty, jak uvádí Lajtkepová (2021, s. 49), je procentuální podíl pro přerozdělení stanoven fixně zákonem. V tabulce č. 3 je vyobrazeno, o jaký procentuální podíl se jedná.

Tabulka 3: Procentuální podíl na části celostátního hrubého výnosu daně

Kraj	Procento
Hlavní Město Praha	3,183684
Středočeský	13,774311
Jihočeský	8,607201
Plzeňský	7,248716
Karlovarský	3,772990
Ústecký	8,242502
Liberecký	4,681207
Královehradecký	6,442233
Pardubický	5,555168
Vysočina	7,338590
Jihomoravský	9,526055
Olomoucký	6,751705
Zlínský	5,251503
Moravskoslezský	9,624135
Celkem	100

Zdroj: (Lajtkepová, 2021, s. 49), vlastní zpracování

Pevné rozdělení se od roku 2005 nijak nezměnilo a nijak nekoresponduje s vývojem počtu obyvatel krajů nebo jejich hospodářským vývojem. Rozdíly počtů obyvatel mezi kraji se zvětšují a aktuálně tak není stanoven transparentní postup, který by umožnil i krajům s nejnižším podílem na přerozdělení, aby se více rozvíjely. Za úvahu by stála změna výpočtu pomocí obdobných kritérií, jako je to stanoveno u obecních rozpočtů, jinak hrozí, že kraje nebudou schopny financovat občanům jejich potřeby (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 111).

Při přerozdělování daňových příjmů pro města a obce je zohledňováno několika kritérii, jak je patrné z příložené tabulky č. 4.

Tabulka 4: Rozdělení koeficientů postupných přechodů a kritéria přepočtu RUD pro obce

Kritérium	Podíl	Obce s počtem obyvatel od - do	Podíl
Výměra katastrálního území	3 %	0 – 50	1 %
Počet dětí a žáků místních školek a škol	9 %	51 – 2 000	1,07 %
Počet obyvatel	10 %	2 001 – 30 000	1,1523 %
Násobek postupných přechodů	78 %	30 001 a více	1,3663 %

Zdroj: (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 103,112), vlastní zpracování

Při výpočtu daňového příjmu obce je tak zapotřebí zohlednit počet obyvatel obce, kteří mají trvalé bydliště v katastrálním území obce, dále počet dětí a žáků místních školek a škol a velikost katastrálního území. Počet obyvatel je vynásoben koeficientem postupných přechodů, který rozlišuje čtyři velikosti obcí, právě dle počtu obyvatel. Praha, Plzeň, Ostrava a Brno mají zároveň stanoven zvláštní přepočítávací koeficient, který je příjmově zvýhodňuje oproti ostatním obcím. Navýšením příjmů obce lze dosáhnout tím, že se zvýší počet obyvatel obce, což ale jde primárně ruku v ruce s novou výstavbou a rozvojem území. Ne každá obec však disponuje pozemky, které může zpeněžovat a cíleně tak plánovat svůj další rozvoj (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 103,112).

Z vyobrazené tabulky č. 1 je zřejmé, že rozdělení daňových příjmů je rozličné. Je však nutné zdůraznit, že tématem této práce je primárně daň z nemovitých věcí a její vliv na obecní rozpočet, proto bude této konkrétní dani věnována následující část mé práce, kde rozeberu její definici, prvky, a to, jak mohou jednotlivé obce ovlivňovat výši daně z nemovitých věcí.

3 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ

V úvodu kapitoly považuji za vhodné vysvětlit pojem daň. Dle Kubátové (2018, s. 15) jsou daně zpravidla vymezovány jako povinné, nenávratné a neúčelové platby, které stát stanoví zákonem pro získávání příjmů pro úhradu celospolečenských potřeb, tj. pro veřejný rozpočet, aniž by přitom poskytoval nějaké ekvivalentní protiplnění.

Předmět této práce se zabývá problematikou daně z nemovité věci a jejího vlivu na obecní rozpočet, proto se budu dále věnovat konkrétně dani z nemovitých věcí. Daň z nemovitých věcí je na našem území jednou z nejstarších daní vůbec, přičemž historické prameny dosvědčují, že byla vybírána již ve starověku (Hrubá Smržová a Mrkývka, 2016, s. 338). Mezi její nezpochybnitelné výhody lze zařadit základní vlastnosti předmětu daně, tj. že nemovité věci se nemohou stěhovat, jsou dobře viditelné a díky evidenci většiny z nich v katastru nemovitých věcí lze obtížně zatajit předmět daně (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 367).

Jak uvádí Řezníčková (2016, s. 167), daň z nemovitých věcí je daní svěřenou, která vznikla sloučením daně domovní a zemědělské daně z pozemků. Stěžejní funkcí této daně je funkce fiskální, jelikož obecním rozpočtům slouží jako stabilní zdroj příjmů obdobně jako ve většině cizích zemí. Daň z nemovitých věcí bývá vnímána jako zdroj prostředků k zajišťování takových služeb, jako je školství nebo obecní policie (Rosen a Gayer, 2010, s. 523).

Každoroční výběr této daně a rozsáhlý předmět daně podporují stabilitu příjmů obecního rozpočtu. Zároveň je touto daní podporována samospráva a společenská odpovědnost obcí, tím, že propojuje poskytování služeb na místní úrovni (doprava, místní komunikace, školy) a hodnotu nemovitých věcí, které jsou předmětem daně (Slack a Bird, 2015, s. 4).

Právní úprava daně z nemovitých věcí je obsažena v zákonu č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, zákonu o obcích a zákonu o rozpočtovém určení daní. S ohledem na § 4 odst. 1 písm. a) zákona o rozpočtovém určení daní je výlučným příjemcem výnosu daně z nemovitých věcí obec, na jejímž území se nemovitost nachází. Správu daně pak zajišťuje stát prostřednictvím soustavy finančních úřadů. Díky své stabilitě vede tato daň k posílení nezávislosti obcí a rozpočtové decentralizaci. (Novotná, 2015, s. 12)

V roce 2020 činil celkový výnos z této daně 11,6 mld. Kč. Tento příjem vykázal meziroční růst o 6 % resp. 0,7 mld. Kč. Růst výnosu daně z nemovitých věcí souvisí s mnoha aspekty,

kterými může být zvyšující se počet zdanitelných staveb, jednotek a tím i poplatníků daně a efektivnější výkon kontrolní a vyhledávací činnosti daňové správy. Výnos mohou ovlivnit i obce nastavením zákonem daných koeficientů. Je nutné připomenout, že ke vztahu k nemovitým věcem existovala i daň z nabytí nemovitých věcí, která však byla od 1. 1. 2021 zrušena, a to zpětně s účinky pro nabytí nemovité věci po 31. 3. 2020 (Řezníčková, 2016, s. 168-169).

3.1 Předmět daně

Daň z nemovitých věcí je tvořena daní z pozemků a daní ze staveb a jednotek. Daň z nemovitých věcí je takto rozdělena z důvodu rozdílných konstrukčních prvků pro základ daně. Výsledná daň z nemovitých věcí je pak součtem těchto jednotlivých daní (Novotná, 2015, s. 1-3).

3.1.1 Daň z pozemků

Marková (2022, s. 103) uvádí, že předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území České republiky, vedené v katastru nemovitostí. Z uvedeného pravidla existují výjimky, tj. pozemky, které nejsou předmětem daně z pozemků. Jde např. o pozemky zastavěné stavbami nebo již zmíněné pozemky vojenských újezdů. V případě zastavěných pozemků je vyloučeno, aby se z jedné nemovité věci současně hradila daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek.

Z lesních pozemků se zdaňují pouze pozemky hospodářských lesů, tj. pozemky, na kterých se nenachází lesy ochranné a lesy zvláštního určení, nejsou předmětem daně z pozemků. Lze zde spařit oprávněný zájem státu ve vztahu k ochraně životního prostředí. Z vodních ploch jsou zdaňovány pozemky rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb (Řezníčková, 2016, s. 171).

V uvedených případech nejde o pozemky osvobozené od daně z nemovitých věcí (jak bude uvedeno dále), ale o pozemky, které nikdy dani z nemovitých věcí nepodléhaly. Z daně z nemovitých věcí jsou vyloučeny i pozemky ve vlastnictví občanů České republiky, které se nacházejí v zahraničí. Pozemky jsou předmětem daně jako parcely, tj. jako pozemky, které jsou polohově a geometricky určeny, zobrazeny v katastrální mapě a evidovány v katastru nemovitostí (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 369).

3.1.2 Daň ze staveb a jednotek

Jak uvádí Vančurová, Lachová a Zídková (2020, s. 370), předmětem daně ze staveb a jednotek jsou zdanitelné stavby a zdanitelné jednotky. Zdanitelnou stavbou se rozumí dokončená nebo užívaná budova podle katastrálního zákona a dokončená nebo užívaná inženýrská stavba, uvedená v příloze k zákonu o dani z nemovitých věcí. Zdanitelnou jednotkou se rozumí jednotka, která je dokončená nebo užívaná. Budovu je nutné si představit jako nadzemní stavbu spojenou se zemí pevným základem, která je prostorově soustředěna a navenek převážně uzavřena obvodovými stěnami a střešní konstrukcí.

Potenciálně užívaná a nedokončená stavba nebo jednotka se vystavuje riziku, že bude podrobena zdanění, a to i před tím, než bude formálně dokončena. Předmětem daně ze staveb a jednotek však není zdanitelná stavba, v níž jsou zdanitelné jednotky, a to z toho důvodu, že předmětem daně z jednotek budou jednotky ve stavbě umístěné (Bakeš et al., 2012, s. 223).

3.2 Poplatník daně

Poplatníkem daně z nemovitých věcí je osoba, kterou stihá povinnost podat přiznání k dani z nemovitých věcí a daň ve stanoveném termínu platit. U daně z pozemku i daně ze staveb a jednotek se vychází ze základního pravidla, podle kterého je poplatníkem vlastník pozemku, respektive vlastník stavby případně jednotky. Zákon o dani z nemovitých věcí stanovuje z uvedeného pravidla výjimky, např. u pronajatého, respektive propachtovaného pozemku, je-li pozemek evidovaný v katastru zjednodušeným způsobem. (Řezníčková, 2016, s. 170)

V případě změny vlastníka je rozhodující stav k 1. 1. kalendářního roku, na který se daň z nemovitých věcí stanoví. Pokud nemovitá věc byla převedena v prosinci a k úspěšnému zavkládování do katastru nemovitostí došlo zpětně v prosinci, pak se novému vlastníku prodlužuje lhůta k podání přiznání k dani z nemovitých věcí. V případě, kdy vlastník pozemku není znám, je poplatníkem daně z pozemku ten, kdo pozemek užívá. Může se například jednat o případy, kdy je v katastru nemovitých věcí jako vlastník evidována osoba, která zemřela a není jasné, kdo bude dědicem. Zákon o dani z nemovitých věcí nerozlišuje mezi oprávněným uživatelem (například nájemcem) a neoprávněným uživatelem, který užívá pozemek bez právního důvodu (Novotná, 2015).

3.3 Osvobození od daně

Osvobození poplatníka od povinnosti platit daň za konkrétní pozemek, stavbu či jednotku se váže k předmětu daně, nikoliv k poplatníkovi. Je nutné od sebe odlišovat nemovité věci, které nejsou předmětem této daně a nemovité věci, které jsou osvobozeny od daně z pozemků, a daně ze staveb a jednotek. K nemovitým věcem, které nejsou předmětem daně z nemovitých věcí, se nepodává daňové přiznání. K nemovitým věcem, které jsou osvobozeny od daně z nemovitých věcí, je nutné podat daňové přiznání a je nutné uplatit nárok na osvobození až v rámci daňového přiznání. Z uvedeného pravidla existují výjimky, kdy nárok na osvobození vzniká automaticky. Ve vztahu k dani z pozemků jde např. o pozemky České republiky a pozemky veřejně přístupných parků. Od daně z pozemků jsou osvobozeny rovněž pozemky ve vlastnictví obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí. Bylo by neefektivní, aby obec odváděla daň sama pro sebe, když výnos této daně je příjmem rozpočtu obce, na jejímž území se pozemek nachází. Osvobození se však nevztahuje na pozemky, ke kterým je zřízeno právo stavby. Uvedené osvobození se vztahuje pouze na pozemky v katastru dané obce. Pokud je tak obec vlastníkem pozemků v katastrálním území jiné obce, pak musí obec platit daň z těchto pozemků (Bakeš et al., 2012, s. 221).

Důvody osvobození od daně z nemovitých věcí mohou být rozmanité, ať již osvobození z důvodu vlastnictví určitým subjektem (např. pozemky, stavby a jednotky ve vlastnictví České republiky, respektive pozemky, stavby a jednotky ve vlastnictví obce, na jejímž území se nacházejí), osvobození z důvodu veřejné prospěšnosti využití pozemku (pozemky, na nichž jsou zřízena pohřebiště) nebo osvobození z důvodu ekologických (např. pozemky ochranného pásma vodního zdroje I. stupně). Osvobození od daně může být trvalé (např. pozemky, stavby a jednotky ve vlastnictví České republiky) nebo dočasné (zemědělské pozemky na 5 let, pokud byly biologickým zúrodnováním vráceny zemědělské půdě) (Grossová, 2008, s. 64-65).

Obce mají možnost stanovit osvobození od daně z pozemků obecně závaznou vyhláškou v případě, že se jedná o pozemky orné půdy, chmelnic, vinic ovocných sadů a trvalých travních porostů. Takovou obecně závaznou vyhlášku je obec povinna zaslat správci daně. Poplatník musí nárok na osvobození od daně z pozemků uplatnit v daňovém přiznání (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 374).

3.4 Sazba daně

Sazbou daně se rozumí měřítko, pomocí kterého se stanoví daň z daňového základu. Běžně se rozlišuje mezi sazbou pevnou a poměrnou. Pevná daňová sazba je vyjádřena pevnou částkou a používá se v případě, kdy základ daně není stanoven v penězích. Poměrná sazba daně se používá v případě, kdy je základ daně vyjádřen v penězích a daň se pak vypočte určitým poměrem z daňového základu (Novotná, 2015, s. 35-36, 57-58).

3.4.1 Daň z pozemků

Sazba daně z pozemků se odvíjí od druhu pozemku. U vybraných druhů pozemků je sazba daně stanovena jako procentuální sazba ze základu daně neboli sazba poměrná. V jiných případech je sazba daně vyjádřena konkrétní částkou a pevnou sazbou. Poměrná sazba v případě orné půdy, zahrad a ovocných sadů činí 0,75 % z ceny pozemku. V případě trvalých travních porostů a hospodářských lesů pak činí poměrná sazba 0,25 % z ceny pozemku (Pařízková, 2013, s. 108).

U pozemků, u kterých není základem daně cena pozemku, ale výměra pozemků, je sazba daně stanovena pevnou sazbou, která je odstupňována podle druhu pozemku nebo způsobu užívání pozemku. Nejvyšší sazba 5 Kč za m² je stanovena pro zpevněné plochy používané k podnikání, sazba daně stavebních pozemků je určena na 2 Kč za m², a naopak nejnižší sazba daně je stanovena pro ostatní plochy a zastavěné plochy a nádvoří ve výši 0,2 Kč za m². Česká právní úprava tak využívá kombinovaného určení výše daně z pozemků, kdy pro vybrané pozemky je daň z pozemků závislá na ceně pozemku a u zbylých pozemků převažuje zájem o co nejjednodušší způsob určení konečné výše daně z pozemků. Pevná sazba stavebních pozemků se dále násobí koeficientem, který se odvíjí od počtu obyvatel obce (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 376).

3.4.2 Daň ze staveb a jednotek

Na rozdíl od daně z pozemků je v případě staveb a jednotek základ daně určen pouze v nepeněžních jednotkách, tj. vzhledem k výše uvedenému je pak sazba daně konstruována jako pevná. Základní sazby daně ze staveb a jednotek se stejně jako u pozemků liší podle typů staveb a jednotek a podle způsobu jejich užívání (Novotná, 2015, s. 58).

Základní sazba daně pro budovy obytného domu je stanovena ve výši 2 Kč za m² zastavěné plochy. Ostatní budovy, které tvoří příslušenství obytného domu, jsou zdaňovány jen v případě, že jejich výměra přesáhne 16 za m² zastavěné plochy, dále například základní

sazba pro budovy pro rodinnou rekreaci činí 6 Kč za m² zastavěné plochy. U zdanitelné stavby, která má více nadzemních podlaží, se základní sazba daně ze staveb a jednotek zvyšuje o 0,75 Kč za každé nadzemní podlaží. V případě budov obytného domu a bytových jednotek se zároveň základní sazba daně násobí koeficientem, který se odvíjí od počtu obyvatel obce (Syrůček a Sabotínov, 2018, s. 869-870).

3.5 Přiznání k daní a splatnost daně z nemovitých věcí

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí má poplatník povinnost podat do 31. ledna zdaňovacího období. Daňové přiznání se podává na předepsaném formuláři u místně příslušného správce daně, v jehož územní působnosti se nachází nemovitá věc. V daňovém přiznání je poplatník povinen vyčíslit daň, přičemž zdaňovací období je kalendářní rok. Daňové přiznání se tak podává dopředu, na začátku zdaňovacího období, což je zvláštností od jiných daní (např. daň z příjmu fyzických osob), kde je obvyklé, že se daňové přiznání podává do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období (Bakeš et al., 2012, s. 228).

Daň z nemovitých věcí se určuje podle stavu rozhodného k 1. 1. příslušného zdaňovacího období a takto určená daň platí pro celé zdaňovací období. Ke změnám týkajícím se poplatníka, předmětu daně, respektive i základu daně, které nastanou v průběhu zdaňovacího období, se nepřihlíží. Osoba, která byla k 1. 1. příslušného zdaňovacího období vlastníkem nemovitých věcí, má povinnost platit daň v zákonném termínu, a to i v případě, že v průběhu zdaňovacího období přišel o tuto nemovitou věc (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 367-368).

Bylo-li v předcházejícím zdaňovacím období podáno daňové přiznání nebo došlo ke stanovení daně z moci úřední a nedošlo k podstatné změně okolností rozhodných pro stanovení daně, pak není zapotřebí podávat daňové přiznání. Pokud však dojde např. ke změně vlastníka nebo ke změně charakteru zdanitelného pozemku, např. zahrada se stala stavebním pozemkem, nebo součástí zdanitelného pozemku se stala nová stavba, je nutné podat daňové přiznání (Novotná, 2015, s. 78).

Změna koeficientu sazby daně z pozemků, koeficientu sazby daně ze staveb a jednotek nebo změna místního koeficientu nezakládá povinnost podat daňové přiznání. Koeficienty upravuje obec obecně závaznou vyhláškou, kterou musí zaslat správci daně do pěti dnů od nabytí platnosti. Správce daně tak má přehled o koeficientech. V případě, že daň zůstává shodná jako v předchozím zdaňovacím období, vyměřuje správce daně daň ve stejné výši, jaká byla v předcházejícím období. Daňový výměr se obecně poplatníkovi nedoručuje,

výjimkou je situace, kdy je daň vyměřená správcem daně vyšší než daň tvrzená poplatníkem (Poradce, 2021, s. 46).

Daň z nemovitých věcí se platí na účet správce daně – finančního úřadu, v jehož územní působnosti nemovitě věci leží. Nepřesáhne-li roční daň z nemovitých věcí částku ve výši 5 000,- Kč, je splatná najednou, a to nejpozději do 31. 5. zdaňovacího období. V případě vyšší částky je daň splatná ve svou stejně velkých splátkách, a to v termínu 31. 5. a do 30. 11. zdaňovacího období. Poplatník může daň zaplatit na pokladně finančního úřadu, prostřednictvím poštovní poukázky typu A, internetovým bankovníctvím nebo prostřednictvím soustředěné inkasní platby obyvatelstva, tzv. SIPO (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 386-387).

4 MOŽNOSTI NAVÝŠENÍ DANĚ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ

Je vždy věcí samostatné působnosti obce, zda využije úpravy dále uvedených koeficientů a zvýší tak, respektive i sníží výnos daně z nemovitých věcí plynoucí do jejího obecního rozpočtu.

4.1 Koeficient dle počtu obyvatel

Tento typ koeficientu je stanoven pouze pro některé druhy nemovitých věcí, konkrétně pro stavební pozemky, budovy obytného domu, budovy tvořící příslušenství k budově obytného domu nebo byty (Poradce, 2021, s. 26-27).

Minimální výše koeficientu je stanovena na hodnotu 1,0 pro všechny obce do 1 000 obyvatel. Maximální výše koeficientu je stanovena na hodnotu 4,5 pro Prahu s tím, že tuto hodnotu lze navýšit až na hodnotu 5. Podrobnější přehled koeficientů podle počtu obyvatel znázorňuje tabulka č. 5, která platí i pro stavební pozemky, tj. co do daně z pozemků tak i pro budovy obytného domu s příslušenstvím a bytové jednotky, co do daně ze staveb a jednotek (Bakeš et al., 2012, s. 226).

Tabulka 5: Přehled koeficientů dle počtu obyvatel

Koeficient	Počet obyvatel v obci
1,0	do 1 000 obyvatel
1,4	nad 1 000 obyvatel do 6 000 obyvatel
1,6	nad 6 000 obyvatel do 10 000 obyvatel
2,0	nad 10 000 obyvatel do 25 000 obyvatel
2,5	nad 25 000 obyvatel do 50 000 obyvatel
3,5	nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech a v lázeňských
4,5	V Praze

Zdroj: (Marková, 2022, s. 106), vlastní zpracování

Stavební pozemek je zvláštním druhem pozemku, jehož základní sazba daně se násobí příslušným koeficientem. Zjednodušeně lze za stavební pozemek považovat každý pozemek, který je určen k zastavení, tj. doposud na něm nestojí zdanitelná stavba, ale tato stavba na tomto pozemku má být postavena v budoucnosti, tj. musí již být stavba ohlášena, respektive musí být vydáno stavební povolení (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 378-379).

Pozemek je považován za stavební pouze v rozsahu parcely, která má být skutečně zastavena. V okamžiku, kdy se budovaná stavba na stavebním pozemku stane zdanitelnou

stavbou, přestává být pozemek stavebním pozemkem a stává se z něj zastavěný pozemek. Rovněž v případě, že pozbude platnosti ohlášení stavby nebo stavební povolení, přestane být pozemek automaticky pozemkem stavebním. Dovolím si jen připomenou, že pro účely určení/placení daně je rozhodný stav k 1. 1., tj. změna charakteru pozemku se tak promítne až pro následující zdaňovací období (Poradce, 2021, s. 26).

Záměrem tohoto koeficientu je spravedlivé stanovení daně s ohledem na počet obyvatel žijících v obci, kde se nemovitá věc nachází. Zvýšení sazby daně vzhledem k počtu obyvatel je automatické, tj. základní sazba pro vybrané nemovité věci se násobí koeficientem určeným pro příslušnou obec. U pozemků zvyšuje koeficient dle počtu obyvatel sazbu daně pouze u stavebních pozemků. Co do staveb a jednotek zvyšuje koeficient dle počtu obyvatel sazbu daně u budov obytného domu a u ostatních zdanitelných jednotek (Novotná, 2015, s. 37).

Obce mohou prostřednictvím obecně závazné vyhlášky snižovat svůj koeficient stanovený dle počtu obyvatel obce, a to o jednu až tři kategorie, zároveň o jednu kategorii může být tento koeficient zvýšen. Nikdy však koeficient nemůže klesnout pod hodnotu 1. Snížení i zvýšení koeficientu může být obecně závaznou vyhláškou stanoveno i pro část obce, např. pokud má obec více katastrálních území (Marková, 2022, s. 104).

4.2 Úprava koeficientu ve výši 1,5

Druhým typem je úprava koeficientu ve výši 1,5, který je definován Řezníčkovou (2016, s. 174) jako koeficient obecní. Zákon o dani z nemovitých věcí zmocňuje obec, aby v rámci samostatné působnosti stanovila obecně závaznou vyhláškou u vybraných druhů zdanitelných staveb, a to konkrétně budov pro rodinnou rekreaci a budov rodinného domu, užívaných k rodinné rekreaci, dále u garáží vystavěných odděleně od budov obytných domů a u zdanitelné jednotky, jejíž převažující část podlahové plochy je užívána jako garáž.

Tento koeficient se pak rovněž aplikuje u zdanitelných staveb a u zdanitelných jednotek, jejichž převažující část podlahové plochy nadzemní části zdanitelné stavby, nebo nemá-li podlahovou plochu, zastavěné plochy zdanitelné stavby nebo podlahové plochy zdanitelné jednotky je užívána k podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství nebo pro podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice, ostatní zemědělské výrobě nebo ostatních druzích podnikání. Základní sazba daně se v těchto případech bude násobit koeficientem 1,5. Tento koeficient lze stanovit pouze pro celé území obce, ne pro jednotlivé části obce. Nemožností určit tento koeficient pouze pro část obce a

odlišné vymezení druhu nemovitých věcí, na které se tento koeficient aplikuje, pak odlišuje tento koeficient od koeficientu určeného dle počtu obyvatel (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 384).

4.3 Místní koeficient

Místní koeficient je dalším prostředkem navýšení daně z nemovitých věcí a tím i příjmů obecního rozpočtu. Obec může v rámci samostatné působnosti prostřednictvím obecně závazné vyhlášky stanovit pro všechny nemovité věci (tím je obec omezena) na území obce nebo pro všechny nemovité věci na území jednotlivé části obce stanovit jeden místní koeficient v rozmezí 1,1 – 5, přičemž koeficient musí být stanoven s přesností na jedno desetinné místo. Tímto koeficientem se vynásobí daň z nemovitých věcí poplatníka s výjimkou pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů. Důvod, proč nelze u těchto pozemků navýšit daň místním koeficientem, je ten, že u těchto pozemků se základ daně zjišťuje z ceny půdy, daň z pozemků je tak závislá na skutečné ceně pozemku (Novotná, 2015, s. 65).

Pro výpočet daně z nemovitých věcí se vypočte příslušná daň z pozemků, respektive ze staveb a jednotek dle příslušné sazby. Tato daň je navýšena koeficientem dle počtu obyvatel (případně navýšeného obcí), respektive u vybraných staveb viz předchozí kapitola, u kterých byl navýšen koeficientem 1,5 a až následně je vynásobena určeným místním koeficientem.

4.4 Osvobození

Obec může při řešení důsledků živelných pohrom zcela nebo částečně osvobodit od daně z nemovitých věcí na svém území obecně závaznou vyhláškou nemovité věci dotčené živelní pohromou, a to nejdéle na dobu 5 let. Osvobození lze stanovit za již uplynulé období. Tuto obecně závaznou vyhlášku je obec povinna zaslat správci daně a Ministerstvu vnitra. Tato obecně závazná vyhláška musí být vydána do 31. 3. roku následujícího po zdaňovacím období, v němž k živelní pohromě došlo. Osvobození se může týkat jak daně z pozemků, tak daně ze staveb a jednotek, ale vždy musí jít o nemovité věci, které byly živelní pohromou skutečně dotčeny. Tento nárok na osvobození od daně z nemovitých věcí z důvodu živelní pohromy může poplatník uplatnit daňovým přiznáním, respektive dodatečným daňovým přiznáním (Novotná, 2015, s. 93).

5 NOVELY – LEGISLATIVNÍ VÝVOJ

Daň z nemovitých věcí je součástí právního systému od 1. 1. 1993, kdy na základě zákona o dani z nemovitostí došlo ke sloučení daně domovní a daně zemědělské. Poprvé se tak tento zákon aplikoval na zdaňovací období roku 1993. Daň z nemovitých věcí nepodléhá tak enormnímu množství změn jako ostatní daně, přesto lze v posledních letech došlo k několika podstatným novelizacím (Novotná, 2015, s. 11).

Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, který nabyl účinnosti ve vztahu k dani z nemovitých věcí k 1. 1. 2008, bylo umožněno, aby obce obecně závaznou vyhláškou osvobodily od daně z nemovitostí pozemky zemědělského charakteru a dále bylo umožněno, aby obce zavedly obecně závaznou vyhláškou místní koeficient, kterým se násobí výsledná daň. Dále považuji za nutné uvést zákon č. 1/2009 Sb., účinný od 1. 1. 2009, který zrušil možnost osvobození od daně ze staveb pro novostavby.

V souvislosti se zmírněním dopadu pandemie nemoci COVID-19 na ekonomiku České republiky došlo na základě zákona č. 299/2020 Sb. od 1. 7. 2020 ke změně zákona o dani z nemovitých věcí. Na základě této změny došlo ke změně terminologie, kdy bylo obcím umožněno obecně závaznou vyhláškou osvobodit od daně z nemovitých věcí všechny nemovité věci, respektive nemovité věci zasažené mimořádnou událostí, a nikoliv pouze živelnou pohromou, jak bylo stanoveno v dřívější právní úpravě. Tato novela umožnila obcím řešit nejen důsledky živelních pohrom (např. vichřice, povodeň, extrémní sucho), ale i důsledky mimořádných událostí, např. právě pandemie Covid (Podrazil, 2021, s. 79).

Další podstatnou změnou zákona o dani z nemovitých věcí je znění § 12e, účinné od 1. 1. 2021, dle kterého je pro účely daně z pozemků rozhodující druh pozemku evidovaný v katastru nemovitostí bez ohledu na to, zda odpovídá skutečnému stavu. Není-li u pozemku evidován v katastru nemovitostí jeho druh, je pro účely daně z pozemků rozhodující jeho skutečný stav. Smyslem uvedeného je odstranění právní nejistoty poplatníků a zároveň další posílení významu katastru nemovitostí. Pro každého vlastníka nemovitostí je vhodné prověřit správnost evidence zanesené v katastru nemovitých věcí, jelikož změny údajů v katastru nemovitostí je tento vlastník povinen do 30 dnů nahlásit. Nesplnění uvedeného lze pak posoudit jako správní delikt, který může být pokutován.

Zákonem č. 609/2020 Sb. byla s účinností od 1. 1. 2021 provedena významná změna, která se týká místního koeficientu, který představuje jeden ze základních nástrojů pro obce, jak ovlivnit výši svého příjmu u daně z nemovitých věcí. Uvedená novela přinesla dvě zásadní

změny, když dle původní právní úpravy bylo možné stanovit místní koeficient v hodnotě 2, 3, 4 nebo 5, přičemž tedy od 1. 1. 2021 je možné tento koeficient určit ve výši 1,1 až 5, s přesností na jedno desetinné číslo. Tímto byla obcím umožněna větší variabilita při použití místního koeficientu. Druhá změna, kterou přinesla zmíněná novela, je ta, že místní koeficient lze od 1. 1. 2021 stanovovat rozlišně pro jednotlivé části obce. Není tak třeba obecně závaznou vyhláškou určovat místní koeficient pro celé území obce. Nejvhodnějším způsobem vymezení části obce, kde se uplatní příslušný koeficient, je dle katastrálních území. Jinou možností je vymezení území se zvýšeným místním koeficientem pomocí výčtu parcelních čísel, respektive zakreslením na mapě (Podrazil, 2021, s. 77-87)

Dovolím si jen uvést, že předchozí poslanecká sněmovna nestačila projednat sněmovní tisk 739, kterým měly být novelizována vybraná ustanovení zákona o dani z nemovitých věcí. Na základě této novely mělo být usnadněno poplatníkům daně z nemovitých věcí podání daňového přiznání k dani z nemovitých věcí tím způsobem, že příslušný správce daně vygeneruje daňové přiznání sám a to následně zašle poplatníkovi s tím, že poplatník dané daňové přiznání pouze podepíše a zašle správci daně zpět. Tímto postupem zákonodárce plánoval eliminovat chybné podávání daňového přiznání ze strany poplatníka. Vláda však k návrhu zákona zaujala nesouhlasné stanovisko a projednávání uvedeného sněmovního tisku bylo ukončeno s koncem předchozího volebního období (Sněmovní tisk, 2020).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 OBEC MOŘKOV

Tato kapitola bude popisovat základní informace o obci Mořkov, a to konkrétně o poloze této obce, počtu obyvatel, organizační struktuře a zároveň také bude úvodem k rozpočtu obce a výši daně z nemovitých věcí. Obec je mnou vybraná z důvodu, že zde již 18 let žiji a mám zde i trvalé bydliště.

Obrázek 2: Obec Mořkov

Zdroj: (Obec Mořkov, 2022).

Obec Mořkov se nachází v Moravskoslezském kraji a na jihu hraničí s krajem Zlínským. Řadí se mezi nejjižnější obce okresu Nový Jičín. Na východě sousedí s obcí Veřovice, na západě s Hodslavicemi a na severu s obcí Životice u Nového Jičina (Hanzelka, 2000, s. 17).

Právě pro svou výhodnou geografickou polohu, dobrou dopravní dostupnost a solidní občanskou vybavenost je obec Mořkov vyhledávanou lokalitou pro novou výstavbu. Ekonomický rozvoj obce však omezuje fakt, že obec má ve svém majetku pouze nízkou výměru stavebních pozemků. Tím je limitována možnost podpory výstavby rodinných domů.

Jelikož jsou stavební pozemky primárně ve vlastnictví soukromých osob, jejich ceny dosahují výše stavebních pozemků na území města Nový Jičín a jelikož ceny nemovitostí,

tj. zejména stavebních pozemků, neustále rostou, stávají se stavební pozemky v katastrálním území obce Mořkov finančně nedostupnými. S tím je spojen odliv mladých obyvatel obce do větších měst za práci a za finančně dostupnějším nájemním bydlení.

Obec Mořkov, kterou se v rámci této práce zabývám, má pouze jedno souvislé katastrální území, evidované pod kódem 699331. Dle posledního sčítání lidu ČSÚ, které bylo v roce 2020, má Mořkov 2 497 obyvatel, z toho 1 243 mužů a 1 254 žen.

6.1 Nemovité věci na území obce Mořkov

Výměra katastrálního území obce Mořkov je 1 072,16 ha. Cena pozemků na území obce je rozmanitá, přičemž je nutné zmínit cenu stavebních pozemků, které se v průběhu roku 2022 vyšplhaly na 2000 Kč za m².

V tabulce č. 6 je zpracován rozpad výměry katastrálního území obce Mořkov. Z této tabulky vyplývá, že největší plochu z celkové plochy obce Mořkov pokrývá orná půda - 39,77 %. Dále jsou to lesní pozemky - 37,63 % z celkové plochy obce. Další velkou část výměry pokrývá ostatní plocha, a to ze 7,66 %, trvalý travní porost 7,03 % a zahrady pouze ze 4,33 %. Druh pozemku zastavěná plocha a nádvoří pokrývá 25,24 ha, což činí 2,35 % rozlohy obce. Nejmenší rozlohu dle zvoleného dělení pozemku pokrývají ovocné sady s rozlohou 3,77 ha, což je pouze 0,35 % z celkové rozlohy obce.

Tabulka 6: Rozpad výměry katastrálního území obce Mořkov

Druh pozemku	Počet parcel	Výměra v ha	%
Orná půda	1539	426,42	39,77
Zahrada	826	46,45	4,33
Ovocný sad	4	3,77	0,35
Travní porost	400	75,36	7,03
Lesní pozemek	107	403,43	37,63
Vodní plocha	235	9,39	0,88
Zastavěná plocha a nádvoří	990	25,24	2,35
Ostatní plocha	929	82,1	7,66
Celkem	5030	1072,16 ha	100

Zdroj: (ČÚZK, 2022), vlastní zpracování

V tabulce č. 7 je zpracován rozpad celkového počtu budov a jednotek na území obce Mořkov. Z budov s č. p. jde primárně o bytové domy, kterých je 7 a rodinné domy, kterých je 730. Z budov bez č. p. jde primárně o garáže, kterých je 68 a jiné stavby, kterých je 64.

Tabulka 7: Rozpad celkového počtu budov a jednotek na území obce Mořkov

Druh stavby/jednotky	Počet	%
Budova s č. p.	770	76,51
Budova s č. e.	4	0,40
Budova bez č.p./č. e.	186	18,47
Rozestavěná budova	1	0,01
Jednotky	46	4,61
Celkem budov a jednotek	1007	100

Zdroj: (ČÚZK, 2022), vlastní zpracování

7 HOSPODAŘENÍ OBCE MOŘKOV

V této kapitole rozpracuji údaje o příjmech a výdajích obce do příslušných tabulek, aby bylo přehledné, jakých příjmů a výdajů bylo dosaženo v období 2019–2021. Jak vyplývá ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtu, je povinností obce sestavení střednědobého plánu. Ten je důležitý pro plánování rozvoje obce a pro plánování investic. Podstatou je stanovit předpokládaný přehled příjmů a výdajů obce (Lajtkepová, 2021, s. 72).

Při analýze hospodaření obce Mořkov jsem vycházela ze závěrečných účtů obce za roky 2019–2021, přičemž tyto informace jsou k nahlédnutí v monitoru státní pokladny. V tomto systému lze mimo jiné nalézt informace o výsledku hospodaření, pohybu peněžních prostředků a hospodaření s majetkem.

7.1 Příjmy obecního rozpočtu

Jednotlivý přehled celkových příjmů obce Mořkov znázorňuje následující tabulka č. 8.

Tabulka 8: Druhové členění příjmu obce Mořkov v letech 2019 - 2021

	2019		2020		2021	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Celkové příjmy	56 627	100	51 246	100	52 837	100
Daňové příjmy	38 580	68	35 567	69,5	39 689	75
Nedaňové příjmy	3 948	7	4 998	10	5 142	10
Kapitálové příjmy	67	0	246	0,5	1 490	3
Přijaté transfery	14 032	25	10 435	20	6 516	12

Zdroj: (Závěrečný účet obce Mořkov, 2019 – 2021), vlastní zpracování

Na první pohled je patrné, že rozpočet obce v průběhu roku 2020 zaznamenal oproti předchozímu roku pokles o cca 5 mil. Kč. Mám zato, že tento pokles je způsoben epidemií Covid - 19. V roce 2021 pak již dochází k nárůstu příjmů obce. Největší podíl na poklesu celkových příjmů v roce 2020 mají daňové příjmy a příjmy z transferů. Na rozdíl od transferů, které dále klesají, i v roce 2021 dochází k nárůstu daňových příjmů.

Největší podíl na celkových příjmech obce tvoří příjmy daňové, které dosahují přes 65 % z celkových příjmů. Podíl nedaňových příjmů má za vymezené období rostoucí charakter. Kapitálové příjmy byly v letech 2019 a 2020 poměrně málo významné. Přičemž ale v roce 2021 došlo k prodeji pozemků, které byly ve vlastnictví obce Mořkov. Z tohoto důvodu

došlo k nárůstu kapitálových příjmů. Procentuální nárůst podílu daňových příjmů je způsoben poklesem přijatých transferů. Samotný pokles přijatých transferů lze zdůvodnit snížením využití dotací.

7.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou nejvýznamnějším příjmem obecního rozpočtu a tvoří největší podíl na celkových příjmech. Jak vyplývá z tabulky č. 9 největší podíl na daňových příjmech v obci Mořkov tvoří především daň z přidané hodnoty neboli DPH a daň z příjmů právnických a fyzických osob. Každá z těchto daní se podílí téměř 45 % na celkových daňových příjmech obce. V roce 2019 do obecního rozpočtu nejvíce přispívala daň z příjmu právnických a fyzických osob, a to 17 577 tis. Kč. Od roku 2020 přispívá do obecního rozpočtu nejvyšší částkou daň z přidané hodnoty, přičemž v roce 2021 tato daň dosahovala výše 19 668 tis. Kč.

Tabulka 9: Vybrané položky daňových příjmů obce Mořkov v letech 2019 - 2021

(v tisících Kč)	2019	2020	2021
Daň z příjmů PO a FO	17 577	15 241	16 383
DPH	17 197	16 702	19 668
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	1 606	1 502	1 528
– Poplatky a odvody v oblasti živ. prostředí	1 092	1 089	1 081
– Místní poplatky	218	144	119
– Správní poplatky	41	39	37
– Daň z hazardních her	254	230	290
Daň z nemovitých věcí	2 199	2 122	2 111
Celkové daňové příjmy	38 580	35 567	39 689

Zdroj: (Závěrečný účet obce Mořkov, 2019 – 2021), vlastní zpracování

Bohužel obec nemůže tyto daně téměř nijak ovlivnit, jelikož patří do tzv. sdílených daní, které jsou přerozdělovány na základě zákonem stanovených kritérií. Obec může dosáhnout navýšení těchto příjmů tak, že dojde k nárůstu obyvatel obce. Rozhodujícím faktorem u sdílených daní je dále i ekonomika země, která je ale do značné míry ovlivněna pandemií Covid-19, která se u nás vyskytla v roce 2020. To vedlo k uzavření podniků a vyhlášení nouzového stavu. V tomto důsledku došlo k poklesu příjmů obce ze sdílených daní o 9 % oproti předchozímu roku. Výrazný propad nastal i u místních poplatků, kdy se v roce 2020 tento příjem obce snížil o 51,5 % oproti roku 2019. V roce 2021 pak došlo k dalšímu poklesu

o 21 %. Výše příjmů z daně z nemovitých věcí zůstává téměř konstantní. Jelikož se tato práce zabývá daní z nemovitých věcí, bude tato oblast podrobněji rozebrána v následující kapitole.

Do místních poplatků pak spadá poplatek za psy, poplatek z pobytu, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného. Nejvyšších hodnot dosahují v obci poplatky za komunální odpad.

7.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy, které ukazuje tabulka č. 10 tvoří poměrně malou částku na celkových příjmech. Podílí se na nich pouze 10 %. V posledních dvou letech sledovaného období se největší částkou na nedaňových příjmech podílí přijaté splátky půjčených prostředků, a to hlavně půjčky na společenský dům, sociální fond a návratné finanční výpomoci na kotlíkové dotace.

Tabulka 10: Vybrané položky nedaňových příjmů obce Mořkov v letech 2019 - 2021

(v tisících Kč)	2019	2020	2021
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	3 727	3 209	3 229
– <i>Příjmy z vlastní činnosti</i>	1 323	1 389	1 424
– <i>Odvody příspěvkových organizací</i>	1 000	700	550
– <i>Příjmy z pronájmu majetku</i>	1 403	1 092	1 254
– <i>Výnosy z finančního majetku</i>	1	28	2
Přijaté vratky transferů	7	0	33
Ostatní nedaňové příjmy	181	152	11
Přijaté splátky půjčených prostředků	32	1 636	1 869
Celkové nedaňové příjmy	3 948	4 998	5 142

Zdroj: (Závěrečný účet obce Mořkov, 2019 – 2021), vlastní zpracování

Dalším významným nedaňovým příjmem jsou příjmy z vlastní činnosti a z pronájmu majetku. Pokles příjmů z pronájmu majetku v roce 2020 byl způsoben prominutím placení nájemného za období 4-5/2020 a 10-12/2020, a to ve zdravotním středisku, květinářství, kadeřnictví, restauraci, koupališti a bufetu na koupališti z důvodu pandemie.

7.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy tvoří nejmenší podíl z celkových příjmů obce. V předchozím roce, tj. v roce 2021, se na celkových příjmech podílejí zhruba třemi procenty.

Kapitálové příjmy souvisejí s prodejem nemovitého majetku obce. V obci Mořkov je ve vybraném období tvoří pouze příjmy z prodeje pozemků. Z níže uvedené tabulky č. 11 je patrné, že kapitálové příjmy z prodeje pozemků vzrostly oproti předchozímu roku o 83 %.

Tabulka 11: Kapitálové příjmy obce Mořkov v letech 2019 - 2021

(v tisících Kč)	2019	2020	2021
Příjmy z prodeje pozemků	67	246	1 490

Zdroj: (Závěrečný účet obce Mořkov, 2019 – 2021), vlastní zpracování

7.1.4 Přijaté transfery

Druhou nejvýznamnější položkou celkových příjmů jsou po daňových příjmech přijaté transfery. Z tabulky č. 12 vyplývá, že obec obdržela v roce 2019 nejvyšší investiční dotace, a to primárně na vybudování cyklostezky. V roce 2020 obdržela obec Mořkov investiční dotace na rekonstrukci tělocvičny ve výši 2 430 tis. Kč a na opravy místních komunikací bylo předběžně počítáno s 250 tis. Kč, které ale byly navýšeny o nečekaných 1 811 tis. Kč.

V průběhu sledovaného období obdržela obec Mořkov několik neinvestičních dotací, a to pro jednotku Sboru dobrovolných hasičů, která obdržela nové zásahové vybavení včetně zásahových obleků, poté dotaci na žluté popelnice pro každou domácnost a dále i mimořádnou kompenzaci státu za snížení daňových příjmů v době pandemie Covid - 19.

Tabulka 12: Přijaté transfery obce Mořkov v letech 2019 - 2021

(v tisících Kč)	2019	2020	2021
Investiční dotace	10 665	4 500	2 748
Neinvestiční dotace	3 367	5 935	3 768
Celkové transfery	14 032	10 435	6 516

Zdroj: (Závěrečný účet obce Mořkov, 2019 – 2021), vlastní zpracování

7.2 Výdaje obecního rozpočtu

Tato podkapitola je věnována výdajům obce Mořkov. Podle platné rozpočtové skladby jsou výdaje v rozpočtu obce členěny z hlediska druhového a odvětvového. V tabulce č. 13 jsou

výdaje členěny z hlediska druhového a dělí se na výdaje běžné a kapitálové. Běžné výdaje výrazně převyšují výdaje kapitálové.

Běžné výdaje jsou vynaloženy na provozní činnost obce a na celkových výdajích se podílí téměř 70 %. Kapitálové výdaje závisí zejména na investicích obce. Na celkových výdajích se podílí z jedné třetiny. Největších kapitálových výdajů dosahovala obec v roce 2019, kdy se zde budovala cyklostezka. V roce 2020 tato částka klesá a to o 30 % oproti předchozímu roku. Značný pokles celkových výdajů je patrný v roce 2020, kdy vypukla pandemie Covid – 19, což zasáhlo kromě již zmíněných příjmů i výdaje obce.

Tabulka 13: Druhové členění celkových výdaje obce Mořkov v letech 2019 - 2021

	2019		2020		2021	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Celkové výdaje	59 600	100	40 676	100	45 280	100
Běžné výdaje	37 732	63,3	28 082	69	31 146	68,8
Kapitálové výdaje	21 868	36,7	12 594	31	14 133	31,2

Zdroj: (Závěrečný účet obce Mořkov, 2019 – 2021), vlastní zpracování

V tabulce č. 14 je vyobrazeno zastoupení jednotlivých výdajů obce z odvětvového hlediska je patrné, že největší část zabírají služby pro obyvatelstvo, a to převážně komunální služby a územní rozvoj, školství a ochrana životního prostředí.

V roce 2019 je nutné zmínit výdaje v oblasti průmyslového hospodářství, kdy došlo ke značným investicím do dopravy, a to do chodníků a společné stezky pro chodce a cyklisty, kdy výdaje činily 21 413 tis. Kč. Dále v tomto roce bylo značně investováno do oblasti školství, když byla vybudována nová kuchyň v mateřské škole.

V roce 2020 proběhl dotační program, v rámci, kterého musela obec investovat i část svých peněžních prostředků pro jednotku Sboru dobrovolných hasičů. Hasiči obdrželi nové zásahové vybavení včetně zásahových obleků a také proběhla rekonstrukce garáže u hasičské zbrojnice. Dalšími značnými výdaji byly práce na koupališti. Bylo vybudováno dětského brouzdaliště a budova technologie a proběhlo také zpevnění okolní plochy, kdy se částka vyšplhala na necelých 6 mil. Kč.

V roce 2021 proběhlo rozšíření možnosti třídění odpadů o plasty- žlutá popelnice u každé domácnosti. Dále proběhlo odvodnění vymezených lokalit a prodloužení vodovodního a kanalizačního řádu.

Tabulka 14: Odvětvové členění výdajů v obci Mořkov v letech 2019 - 2021

(v tisících Kč)	2019	2020	2021
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	23 722	4 667	7 557
– <i>Doprava</i>	21 413	2 388	2 185
– <i>Vodní hospodářství</i>	2 309	2 279	5 372
Služby pro obyvatelstvo	26 779	24 560	28 225
– <i>Školství</i>	10 989	3 456	4 755
– <i>Kultura, církev a sdělovací prostředky</i>	2 342	2 152	1 991
– <i>Sport</i>	2 261	7 152	3 412
– <i>Bydlení</i>	578	512	602
– <i>Komunální služby a územní rozvoj</i>	5 818	5 522	5 150
– <i>Životní prostředí</i>	5 368	5 765	7 122
Sociální služby	733	720	1 059
Bezpečnost a právní ochrana	590	1 907	845
Veřejná správa a služby	7 776	8 823	7 593
Celkové běžné výdaje	59 600	40 676	45 280

Zdroj: (Závěrečný účet obce Mořkov, 2019 – 2021), vlastní zpracování

7.3 Zhodnocení hospodaření

Tato kapitola obsahuje shrnutí hospodaření obce v letech 2019 – 2021. Tabulka č. 15 porovnává celkové výdaje a příjmy obecního rozpočtu obce Mořkov. V roce 2019 vzniklo saldo v záporných hodnotách, tj. celkové výdaje byly vyšší než celkové příjmy a dochází tak ke schodkovému rozpočtu v rozsahu 2 973 tis. Kč. V roce 2020 byly již příjmy vyšší než výdaje a dochází tak k přebytkovému rozpočtu v rozsahu 10 570 tis. Kč. V roce 2021 je patrný nárůst celkových výdajů obce, přičemž obec stále dosahovala přebytkového výsledku hospodaření ve výši 7 557 tis. Kč.

Tabulka 15: Porovnání příjmů a výdajů obecního rozpočtu

(v tisících Kč)	2019	2020	2021
Celkové výdaje	59 600	40 676	45 280
Celkové příjmy	56 627	51 246	52 837
Výsledek hospodaření	- 2 973	10 570	7 557

Zdroj: (Závěrečný účet obce Mořkov, 2019 – 2021), vlastní zpracování

Za roky 2020 a 2021 tak obec dosáhla kladného výsledku hospodaření a hospodáří s přebytkem. Obec v letech 2020 a 2021 snižovala výdaje až do té fáze, kdy hospodařila s přebytkovým rozpočtem, přičemž lze konstatovat, že se jí daří pravidelně hradit dlouhodobé závazky a zbývá tak dostatečný objem prostředků k dalším investicím a rozvoji. V celkovém objemu hospodaření obce Mořkov lze výnos daně z nemovitých věcí označit za zanedbatelnou položku, jde však o relativně stálý druh příjmu, se kterým lze při plánování hospodaření obce počítat. Lze konstatovat, že obec využívá veškerých zdrojů k tomu, aby zlepšovala kvalitu života svých občanů.

8 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ OBCE MOŘKOV

Jak jsem již uvedla v teoretické části bakalářské práce, daň z nemovitých věcí je ve svém plném rozsahu příjmem obecního rozpočtu. Zároveň, jak vyplývá z rozkladu daňových příjmů obce Mořkov, jde o její nejnižší daňový příjem. Správu daně z nemovitých věcí vykonává místní finanční úřad, což je v případě obce Mořkov Finanční úřad v Novém Jičíně. Veškerá správa, evidence a výběr této daně tak spadá do rozsahu činnosti Finančního úřadu v Novém Jičíně. Je však zapotřebí zmínit, že tento kooperuje s Finančním úřadem pro Moravskoslezský kraj v Ostravě, jako svým nadřízeným orgánem, kterýžto vede statistiky ohledně předmětné daně.

Obec Mořkov při inkasování této daně nemá přehled o tom, která část daně se váže k dani z pozemků, respektive k dani ze staveb a jednotek. Nevede také žádné interní statistiky ani odhady, jaká část výnosu se váže ke konkrétním druhům pozemků. V rámci zpracovávání této bakalářské práce vyplynulo z jednání se zaměstnanci Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj v Ostravě, že obec Mořkov nepožádala o rozklad výnosu daně z nemovitých věcí. Tato činnost, respektive možnost získání těchto dat, je podmíněna oficiální žádostí a hlavně dle vyjádření krajského úřadu v Ostravě zaplacením nákladů na financování takového výstupu („skriptu“). Dle sdělení Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj v Ostravě o tuto možnost nebylo žádnou z obcí, které jsou místně příslušné pod tento finanční úřad, požádáno, tj. Finanční úřadě pro Moravskoslezský kraj v Ostravě tímto skriptem, který by pak byl využitelný pro obdobné případy, do budoucna aktuálně nedisponuje.

8.1 Výnos daně

Inkaso obce Mořkov z daně z nemovitých věcí je za posledních 9 let téměř neměnné, což vyplývá z tabulky č. 16. V průběhu posledních let se výnos daně snižuje o desítky tisíc korun ročně. Výměra katastrálního území obce Mořkov je v posledních letech neměnná. Z rozpadu výměry je pak zřejmé, že v posledních letech se mírně zvyšuje podíl orné půdy a zahrad na úkor zastavěné plochy a nádvoří. Vzhledem k výši základu a sazby daně tak dochází ke snížení výnosu daně z nemovitých věcí. Dále z tabulky vyplývá, že si je obec vědoma pravidelné a konstantní výše daně z nemovitých věcí při sestavování obecního rozpočtu. Za posledních 10 let tak nedošlo k tomu, že by nebyl naplněn předpokládaný výnos daně z nemovitých věcí dle schváleného obecního rozpočtu.

Tabulka 16: Výnos majetkové daně v obci Mořkov

(v mil. Kč)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vybraná majetková daň	0,71	1,91	1,93	1,99	2,12	2,09	2,17	2,2	2,12	2,11
Schválený rozpočet majetkové daně	0,60	1,50	1,70	1,75	1,90	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00

Zdroj: (Závěrečný účet obce Mořkov, 2019 – 2021), vlastní zpracování

Příjem obce Mořkov z daně z nemovitých věcí má na celkových daňových příjmech obce zanedbatelný podíl. V tabulce č. 17 je vyobrazeno vyčíslení této daně ve vztahu k celkovým daňovým příjmům obce Mořkov za poslední tři roky.

Tabulka 17: Podíl daně z nemovitých věcí a celkových daňových příjmech obce Mořkov

(v tis. Kč)	2019	%	2020	%	2021	%
Daň z nemovitých věcí	2 199	5,70	2 122	5,97	2 111	5,31
Celkové daňové příjmy	38 580	100	35 567	100	39 689	100

Zdroj: (Závěrečný účet obce Mořkov, 2019 – 2021), vlastní zpracování

Ze zpracované tabulky č. 17 pak vyplývá, že v roce 2019 se daň z nemovitých věcí podílela celkem 5,7 % na celkových daňových příjmech obce Mořkov. V roce 2020 se tato daň podílela 5,97 % na celkových daňových příjmech obce Mořkov a v roce 2021 tento podíl činil pouze 5,31 % celkových daňových příjmů obce Mořkov. Pokles tohoto poměru v roce 2021 je odůvodnitelný opětovným nárůstem celkových daňových příjmů obce Mořkov v roce 2021 oproti roku 2020.

8.2 Koeficienty obce Mořkov

Ve 4. části mé bakalářské práce je z teoretického hlediska rozebrána problematika koeficientů, kterými může obec ovlivňovat výši výnosu daně z nemovitých věcí, jež je výlučným příjmem obecního rozpočtu. Obec Mořkov měla k 1. 1. 2022 celkem 2482 obyvatel. S ohledem na koeficient dle počtu obyvatel, který ovlivňuje výši výnosu daně z nemovitých věcí u stavebních pozemků, budov obytného domu, budov tvořících příslušenství k budově obytného domu nebo bytům, pak obec Mořkov patří do 2. skupiny, které automaticky ze zákona patří k vymezeným nemovitým věcem koeficient 1,4. Obec Mořkov doposud nevyužila možnosti tento koeficient ponížít o jeden stupeň na hodnotu 1, ani navýšit o 1 stupeň, tj. až na hodnotu koeficientu 1,6. Nevyužila rovněž možnosti zavést na území obce tzv. koeficient obecní v hodnotě 1,5, a to z toho důvodu, že v obci není mnoho

rekreačních objektů. Z rozhovorů se starostkou obce vyplynulo, že navyšování těchto koeficientů není plánováno.

K otázce místního koeficientu považuji za vhodné zmínit, že v roce 2022 využilo možnosti stanovit místní koeficient celkem 56 obcí v Moravskoslezském kraji. Z toho 38 obcí využilo možnosti navýšit místní koeficient na hodnotu 2, sedm obcí stanovilo místní koeficient ve výši 3, dvě obce stanovily místní koeficient ve výši 4. Maximální koeficient ve výši 5 využilo šest obcí. Vlivem legislativních změn, viz kapitola 5 této bakalářské práce, využilo několik obcí v Moravskoslezském kraji od 1. 1. 2022 možnosti navýšit koeficient i pouze o desetiny bodů, např. Kružberk - 1,1 nebo Vratimov - 2,3. Dále stojí za zmínku, že obec Šenov u Nového Jičína využila možnosti navýšení místního koeficientu u vymezeného výčtu parcel, tj. pouze pro konkrétní část obce, z hodnoty 2 na hodnotu 4 (Finanční správa pro Moravskoslezský kraj, 2021).

Obec Mořkov má již dlouhodobě stanoven místní koeficient v hodnotě 3. Zastupitelstvo obce se na svém zasedání dne 8. 3. 2012 usneslo na tom, že na území obce Mořkov bude stanoven místní koeficient ve výši 3, přičemž na základě uvedeného byla vydána obecně závazná vyhláška č. 1/2012 s účinností od 1. 1. 2013. Od roku 2013 je tak patrné jasné navýšení příjmu obce z daně z movitých věcí, a to právě vlivem navýšení tohoto koeficientu. Ze zápisu z jednání zastupitelstva ze dne 8. 3. 2012 je patrné, z jakých důvodů se obec rozhodla tento místní koeficient skokově navýšit.

Vlivem výstavby splaškové kanalizace došlo na území celé obce ke zhodnocení ceny nemovitých věcí. Jelikož obec do výstavby kanalizace masivně investovala ze svých zdrojů, byla hlavním motivem navýšení místního koeficientu snaha o participaci vlastníků nemovitých věcí na splácení daného financování. Dalším motivem byla snaha o rozvoj základní a mateřské školy tak, aby byla navýšena kapacita a děti nemusely být umístovány do škol a školek v sousedních větších městech. Obec odhadovala, že navýšení výnosu daně z nemovitých věcí bude činit minimálně 1,2 mil. Kč, když výše výnosu daně z nemovitých věcí činila do té doby 600 000,- Kč. Zároveň se zastupitelstvo obce usneslo na tom, že navýšení (tj. nad rámec původního výnosu), bude vždy využito, co do 50 % na účely školy a co do 50 % na opravy místních komunikací v obci.

Další zvyšování koeficientu není dle rozhovoru se starostkou obce plánováno. Obec nechce zatěžovat občany dalšími výdaji. Zároveň je nutno vzít v potaz, že na podzim 2022 se budou konat volby do obecního zastupitelstva a každé rozhodnutí o „zvýšení daní“ nebo zavedení poplatků je předmětem společenské diskuse.

9 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

V této části práce je zpracován výstup výzkumu veřejného mínění v obci Mořkov prostřednictvím dotazníkového šetření na téma daň z nemovitých věcí a její vliv na obecní rozpočet. V rámci dotazníkového šetření jsem se zaměřila na znalosti obyvatelů obce Mořkov o problematice daně z nemovitých věcí a jejích dílčích institutech. Následně jsem se v rámci dotazníkového šetření zabývala problematikou navyšování výnosu daně z nemovitých věcí a případného investování výtěžku této daně v obci Mořkov.

Je nutné připomenout, že obec, respektive zastupitelstvo obce není bez dalšího nijak vázáno veřejným míněním občanů, když výši daně, jak bylo rozebráno v teoretické části práce, může ovlivňovat prostřednictvím navyšování/snižování vybraných koeficientů prostřednictvím obecně závazné vyhlášky. V každém případě jde o politické rozhodnutí, které s sebou nese s blížícími se volbami na podzim 2022 své následky. Obec Mořkov již v minulosti využila možnosti navýšit místní koeficient na hodnotu 3, proto je část mého dotazníkového šetření zaměřena i na možnost dalšího navýšení tohoto koeficientu. V rámci dotazníkového šetření byla rovněž zmíněna problematika aktuální společenské situace (covid, inflace, zdražování energií) ve vztahu k výši daně z nemovitých věcí.

Závěr mého dotazníkového šetření může obci Mořkov poskytnout náhled o veřejném mínění na danou problematiku a případně může pomoci s případným plánováním dalšího postupu.

9.1 Výzkum

Pro výzkum veřejného mínění jsem zvolila metodu dotazníkového šetření. Respondentům byl předložen dotazník, který obsahoval soubor 13 otázek, v naprosté většině standardizovaných. Dotazník ve svém úvodu obsahoval, pro připomenutí respondentům, krátké uvedení k problematice daně z nemovitých věcí. Dotazník byl koncipován tak, aby k jeho vyplnění nebylo zapotřebí žádných odborných znalostí. Lze konstatovat, že vzhledem ke zvolenému způsobu administrace dotazníků byla návratnost dotazníků absolutní a zpracování probíhalo obratem. Vzor dotazníku je k dispozici v příloze č.1

9.2 Výzkumný vzorek

Výzkumný vzorek je tvořen zletilými obyvateli obce Mořkov, kteří jsou vlastníky alespoň jedné nemovité věci na území obce Mořkov. Výzkumný vzorek byl vybrán náhodně, postupným obcházením obce Mořkov s žádostí o vyplnění předmětného dotazníku. V tomto

případě byla využita znalost místního prostředí. Celkem bylo dotazníkové šetření předloženo 100 respondentům, přičemž samotné šetření probíhalo v době od 25. 4. 2022 do 30. 4. 2022.

9.3 Analýza dotazníkového šetření v obci Mořkov

V této části bakalářské práce se budu zabývat analýzou a interpretací sesbíraných dat z jednotlivých vyplněných dotazníků. Respondenti kroužkovali standardizované otázky, pouze otázka č. 9 dotazníku obsahovala kombinaci standardizované a otevřené otázky, ve které bylo respondentům blíže umožněno vyjádřit svůj názor. Sesbíraná data byla dále zpracována prostřednictvím programu Microsoft Excel za účelem tvorby tabulek a grafů.

Následující tabulka č. 18 obsahuje věkové složení respondentů, tato otázka byla položena v rámci dotazníkového šetření jako otázka č. 13.

Tabulka 18: Věkové rozmezí

Otázka 13	18 - 29 let	30 - 45 let	46 - 60 let	60 let a více	Celkem
Četnost	11	27	44	18	100
Relativní četnost	11 %	27 %	44 %	18 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 100 respondentů bylo 11 osob ve věku 18 - 29 let, 27 osob ve věku 30 - 45 let, 44 osob ve věku 46 - 60 let a 18 osob bylo ve věku 60 let a více. Z náhodně vybraného výzkumného vzoru tak v souhrnu převažovala skupina ve věku 30 – 60 let, která celkem zahrnovala 71 % z celkového počtu respondentů. První skupina je dle mého nejméně početná z toho důvodu, že s aktuálním zdražováním nemovitých věcí není zcela běžné, vyjma specifických důvodů např. dědění, vlastnictví nemovité věci u osob, které jsou mladší 30 let. Při zpracování dotazníku bylo snahou, aby výzkumný vzorek byl co nejrozmanitější.

Následující tabulka č. 19 znázorňuje odpovědi na otázku č. 1 v dotazníku, **kolik nemovitých věcí občané obce na území Mořkova vlastní**. Dominantní většina respondentů, tj. 83 % z celkového počtu respondentů, je vlastníkem pouze jedné nemovité věci. Se skupinou občanů, kteří vlastní dvě nemovité věci, pak celkem tvoří absolutně majoritní většinu v rozsahu 98 %. Respondenti, kteří jsou vlastníky tří, respektive čtyř a více nemovitostí, tvořili pouze 2 % z celkového výzkumného vzorku. Mám za to, že na uvedenou statistiku má vliv i účinnost nového občanského zákonu, neboť na základě tohoto právního předpisu došlo k znovunastolení principu „povrch ustupuje půdě“, tj. prakticky v případě identického vlastníka došlo ke splynutí stavby a pozemku (ve prospěch pozemku). V roce 2013 by tak

výsledky této otázky vypadaly odlišně a absolutní majorita by pak stála na straně vlastníků 2 a více nemovitých věcí.

Tabulka 19: Počet nemovitostí, které respondenti vlastní

Otázka 1	Četnost	Relativní četnost
Jednu	83	83 %
Dvě	15	15 %
Tři	1	1 %
Čtyři a více	1	1 %
Celkem	100	100 %

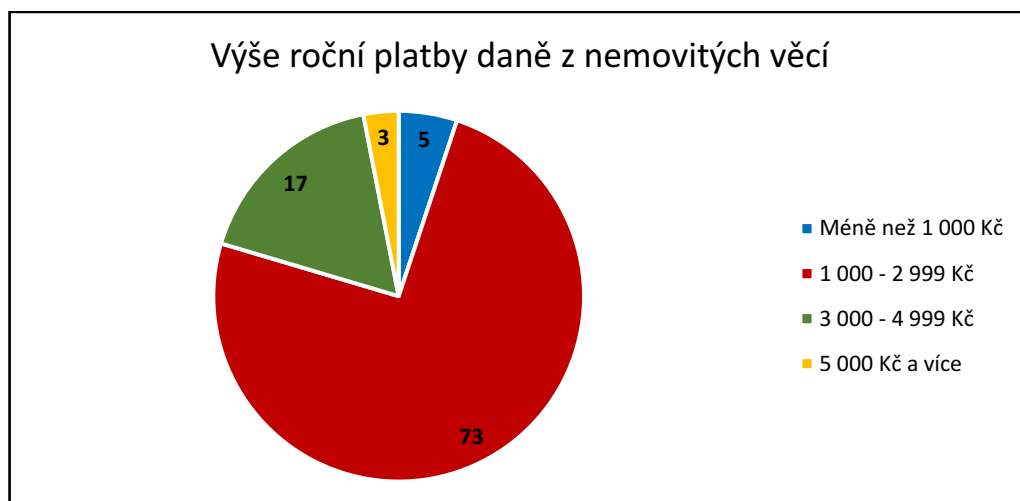
Zdroj: vlastní zpracování

Další položenou otázkou mělo být zjištěno **kolik ročně zaplatí respondenti na dani z nemovitých věcí**. Tabulka č. 20 znázorňuje rozložení výše platby daně z nemovitých věcí v obci Mořkov se zohledněním věkového složení dle výzkumného vzorku. Ze zpracovaných dat lze dojít k závěru, že absolutní většina respondentů v počtu 73 osob platí daň z nemovitých věcí ve výši 1 000 - 2 999 Kč. Celkem 71 % z této skupiny pak tvoří občané obce ve věku 30 – 60 let. Pouze 5 respondentů z výzkumného vzorku uvedlo, že platí daň z nemovitých věcí v rozsahu menším než 1000 Kč. Nejméně početná skupina je tvořena respondenty, kteří platí daň z nemovitých věcí v rozsahu 5000 Kč a více. Dva respondenti na tuto otázku nedokázali odpovědět, jelikož neznali výši placené daně z nemovitých věcí. Tato otázka a výsledky z ní poskytnuté jsou důležité pro navazující otázky ohledně případného dalšího navýšení místního koeficientu, který by měl vliv na výši odváděné daně.

Tabulka 20: Výše roční platby daně z nemovitých věcí

Otázka 2	Méně než 1 000 Kč		1 000 - 2 999 Kč		3 000 - 4 999 Kč		5 000 Kč a více	
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost
18 - 29 let	1	20 %	8	11 %	2	12 %	-	-
30 - 45 let	-	-	17	23 %	8	47 %	-	-
46 - 60 let	4	80 %	35	48 %	3	18 %	2	67 %
60 let a více	-	-	13	18 %	4	24 %	1	33 %
Celkem	5	100 %	73	100 %	17	100 %	3	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 3: Výše roční platby daně z nemovitých věcí

Zdroj: vlastní zpracování

V otázce č. 3 jsem se dotazovala respondentů, **zda je jim známo, že obce mohou navyšovat výnos daně prostřednictvím zvýšení místního koeficientu**. Na tuto otázku odpovědělo 94 z celkového počtu 100 respondentů, přičemž z výsledků šetření vyplývá, že většina obyvatel si je vědoma možnosti určování výše místního koeficientu u obcí. Znalost této informace považují za provázanou na tu skutečnost, že obec Mořkov historicky této možnosti využila. Nesprávnou odpověď na tuto otázku u věkové skupiny 18 - 29 let lze odůvodnit tím, že zvýšení místního koeficientu v obci Mořkov proběhlo v roce 2012 a v té době byla většina respondentů této skupiny ve školním věku a otázce daní a životu v obci nepřikládala dostatečnou váhu. Za alarmující pak považují nesprávnost odpovědi u 11 občanů věkové kategorie 30 - 45 let, když z uvedené tabulky vyplývá, že 44 % občanů z této věkové skupiny odpovědělo nesprávně, a to i když jsou v ekonomicky aktivní věkové skupině. Závěry z uvedené tabulky č. 21 vyobrazují znalost respondentů o možnosti obcí, tj. nejen obce Mořkov, navyšovat místní koeficient.

Tabulka 21: Povědomí o možnosti stanovení místního koeficientu

Otázka 3	Ano		Ne	
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost
18 - 29 let	-	-	11	33 %
30 - 45 let	14	23 %	11	33 %
46 - 60 let	34	56 %	10	30 %
60 let a více	13	21 %	1	3 %
Celkem	61	100 %	33	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4: Povědomí o možnosti stanovení místního koeficientu

Zdroj: vlastní zpracování

Následující otázkou bylo zjišťováno, **zda respondenti ví, že obec Mořkov využívá možnosti navýšení daně z nemovitých věcí**. Tabulka č. 22 tak zachycuje informovanost vzorku respondentů o tom, zda obec Mořkov využívá místního koeficientu k navýšení výnosu daně.

Tabulka 22: Povědomí o využití navýšení daně z nemovitých věcí v obci Mořkov

Otázka 4	Ano		Ne	
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost
18 - 29 let	-	-	11	27 %
30 - 45 let	13	24 %	12	29 %
46 - 60 let	25	46 %	16	39 %
60 let a více	16	30 %	2	5 %
Celkem	54	100 %	41	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu 100 respondentů pouze 5 nezodpovědělo tuto otázku. Celkem 54 respondentům je známo, že obec Mořkov využívá navýšení daně z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu. Vzhledem k předchozí otázce jsem očekávala vyšší úspěšnost odpovědí, a to primárně u skupiny 46 - 60 let.

Obrázek 5: Povědomí o využití navýšení daně z nemovitých věcí v obci Mořkov

Zdroj: vlastní zpracování

Další otázka v dotazníkovém šetření byla **jaké je aktuální navýšení místního koeficientu daně z nemovitých věcí v obci Mořkov**. Výsledky zobrazuje tabulka č. 23, která obsahově navazuje na otázky č. 3 a č. 4. Obec Mořkov historicky navýšila svůj místní koeficient a smyslem otázky bylo ověření znalosti respondentů na navýšenou výši koeficientu.

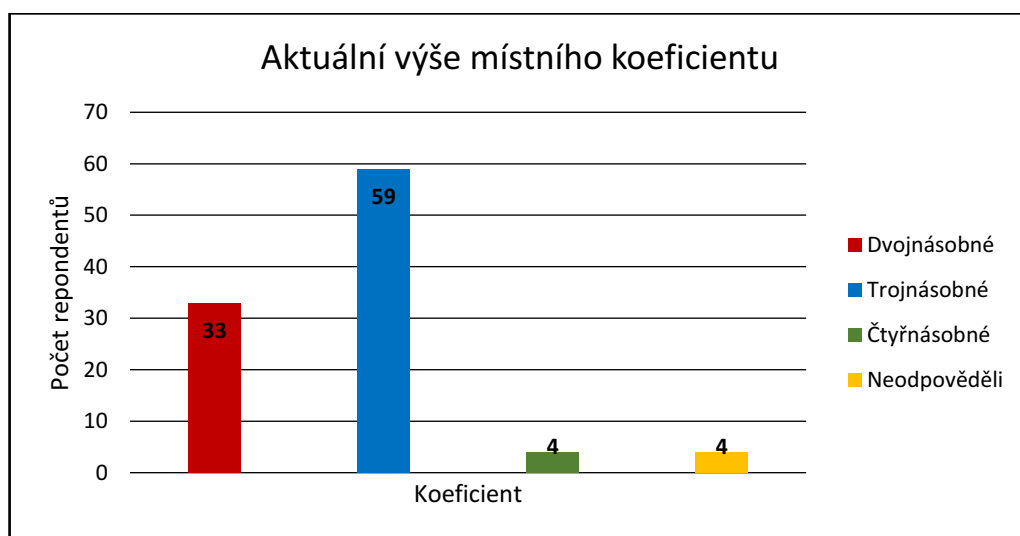
Tabulka 23: Aktuální výše místního koeficientu

Otázka 5	Dvojnásobné		Trojnásobné		Čtyřnásobné		Celkem
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	
18 - 29 let	8	24 %	2	3 %	1	25 %	11
30 - 45 let	11	33 %	13	22 %	1	25 %	25
46 - 60 let	14	42 %	26	44 %	2	50 %	42
60 let a více	-	-	18	31 %	-	-	18
Celkem	33	100 %	59	100 %	4	100 %	96

Zdroj: vlastní zpracování

Pouze 4 respondenti na tuto otázku neodpověděli. Třetina respondentů se domnívala, že Mořkov využil (tehdy) minimálního navýšení místního koeficientu na hodnotu 2. Maximální koeficient v hodnotě 5 nebyl zvolen ani jednou, proto není obsahem této tabulky. Vyjma hodnoty 5 koeficientu, tak měla z vybraných odpovědí nejmenší četnost odpověď, která přisuzovala aktuálnímu místnímu koeficientu obce Mořkov hodnotu 4. Většina respondentů ze skupiny, která zahrnuje občany obce ve věku 30 – 60 let na položenou otázku odpověděla správně. Naopak přes 70 % respondentů ze skupiny 18 - 29 let na tuto otázku odpovědělo

nesprávně. Za zmínku stojí 100 % správnost odpovědí u skupiny 60 let a více. Mám za to, že je to dáno zvýšeným zájmem této vymezené skupiny o život v obci.

Obrázek 6: Aktuální výše místního koeficientu

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 24 v kontextu navazuje na předchozí otázky týkající se místního koeficientu. Touto otázkou jsem se respondentů dotazovala, zda ví, **proč obec navýšila daň z nemovitých věcí.**

Tabulka 24: Povědomí o navýšení daně z nemovitých věcí

Otázka 6	Ano		Ne		Nejsem si jistá		Celkem
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	
18 - 29 let	-	-	5	18 %	6	29 %	11
30 - 45 let	12	24 %	8	29 %	5	24 %	25
46 - 60 let	25	51 %	9	32 %	10	48 %	44
60 let a více	12	24 %	6	21 %	-	-	18
Celkem	49	100 %	28	100 %	21	100 %	98

Zdroj: vlastní zpracování

Z dostupných dokladů je jasně doloženo, na základě jakých skutečností obec rozhodla o zvýšení místního koeficientu prostřednictvím obecně závazné vyhlášky. Smyslem této otázky tak bylo ověřit znalost občanů obce o vývoji, který vedl ke stanovení aktuálně účinného koeficientu. Pouze 2 respondenti neodpověděli na položenou otázku. Přesně 50 % z celkového počtu respondentů odpovědělo na tuto otázku tak, že je jim známo, na základě jakých skutečností došlo ke zvýšení místního koeficientu. Osobně jsem očekávala

procentuálně daleko vyšší výsledek, neboť okolnosti, které vedly ke zvýšení tohoto koeficientu měly dlouhodobě značný vliv na kvalitu života v obci.

Před navýšením koeficientu se obec značně zadlužila za účelem budování splaškové kanalizace. Postupné budování po celé obci na několik měsíců ochromilo dopravu a značně ovlivnilo kvalitu života. Proto jsem předpokládala, že uvedené bude respondentům známo. Počet respondentů, kteří nevěděli, respektive nebyli si jisti odpovědí, tak považuji za značně vysoký.

Obrázek 7: Povědomí o navýšení daně z nemovitých věcí

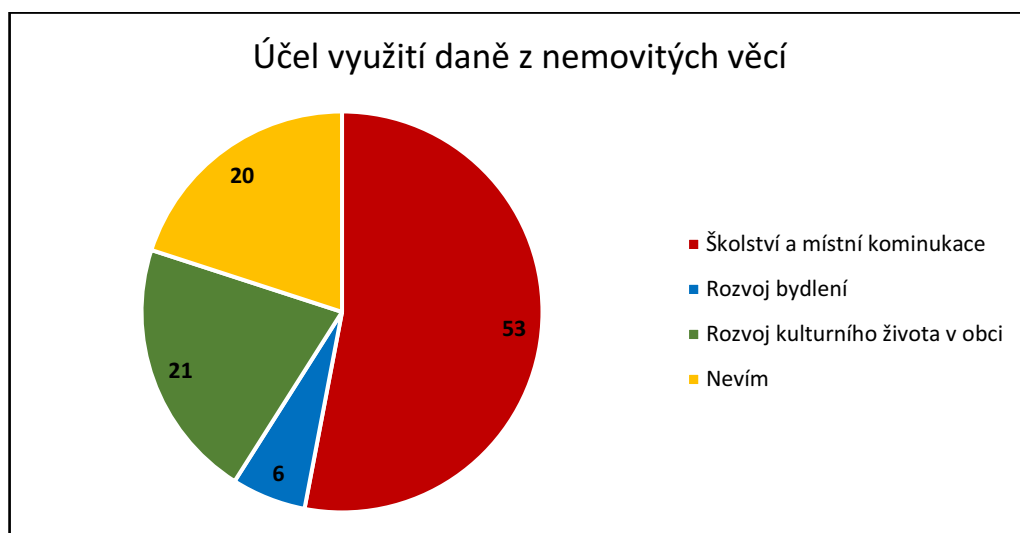
Zdroj: vlastní zpracování

Výstup z otázky **kam obec Mořkov investuje většinu příjmů z tohoto navýšení daně z nemovitých věcí**, je podrobně zaznamenán v tabulce č. 25. Celkem 20 % z celkového počtu respondentů si nevybralo jednu z jasně stanovených možností a zvolilo tak odpověď „Nevím“. Pouze 53 % z celkového počtu respondentů odpovědělo správně, když se obec zavázala výnos z navýšené daně z nemovitých věcí investovat do rozvoje školy a postupných oprav místních komunikací, jejichž stav je právě vlivem výstavby splaškové kanalizace nutno neustále obnovovat. Poněkud překvapivý je názor 21 % respondentů, že obec investuje tento navýšený výnos daně do rozvoje kulturního života v obci. Obec Mořkov se nevyznačuje žádnými speciálními akcemi, respektive událostmi, které by bylo možné označit za kulturní.

Tabulka 25: Účel využití daně z nemovitých věcí

Otázka 7	Školství a místní komunikace		Rozvoj bydlení		Rozvoj kulturního života v obci		Nevím		Celkem
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	
18 - 29 let	-	-	2	33 %	7	33 %	2	10 %	11
30 - 45 let	14	26 %	-	-	6	29 %	7	35 %	27
46 - 60 let	25	47 %	2	33 %	8	38 %	9	45 %	44
60 let a více	14	26 %	2	33 %	-	-	2	10 %	18
Celkem	53	100 %	6	100 %	21	100 %	20	100 %	100

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 8: Účel využití daně z nemovitých věcí

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky kam se investuje většina příjmů z tohoto navýšení jsou uvedeny také v tabulce č. 26. Majoritní podíl správných odpovědí zahrnuje skupina občanů, kteří na dani platí méně než 1000 Kč a skupina občanů, kteří platí 5 000 Kč a více. Jelikož ale tyto vymezené skupiny výzkumného vzorku zahrnují pouze malý počet respondentů, považují správnost jejich odpovědí za nevypovídající. Větší důraz bych kladla na to, že ze skupiny občanů, kteří na dani z nemovitých věcí platí 1 000 - 2 999 Kč odpovědělo na tuto otázku správně 38 ze 73 respondentů, tj. 35 respondentů odpovědělo nesprávně, což je téměř 45 % z této skupiny.

Tabulka 26: Účel využití daně z nemovitých věcí

Otázka 7	Školství a místní komunikace		Rozvoj bydlení		Rozvoj kulturního života v obci		Nevím		Celkem
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	
Méně než 1 000 Kč	4	8 %	-	-	1	5 %	-	-	5
1 000 - 2 999 Kč	38	72 %	6	100 %	16	76 %	13	65 %	73
3 000 - 4 999 Kč	8	15 %	-	-	4	19 %	6	30 %	18
5 000 Kč a více	3	6 %	-	-	-	-	1	5 %	4
Celkem	53	100 %	6	100 %	21	100 %	20	100 %	100

Zdroj: vlastní zpracování

Smyslem otázky, kam by podle Vás měla obec primárně investovat prostředky získané z daně z nemovitých věcí v tabulce č. 27 bylo zjistit, jaké z vybraných oblastí jsou předmětem zájmu respondentů i s ohledem na jejich věkovou skladbu.

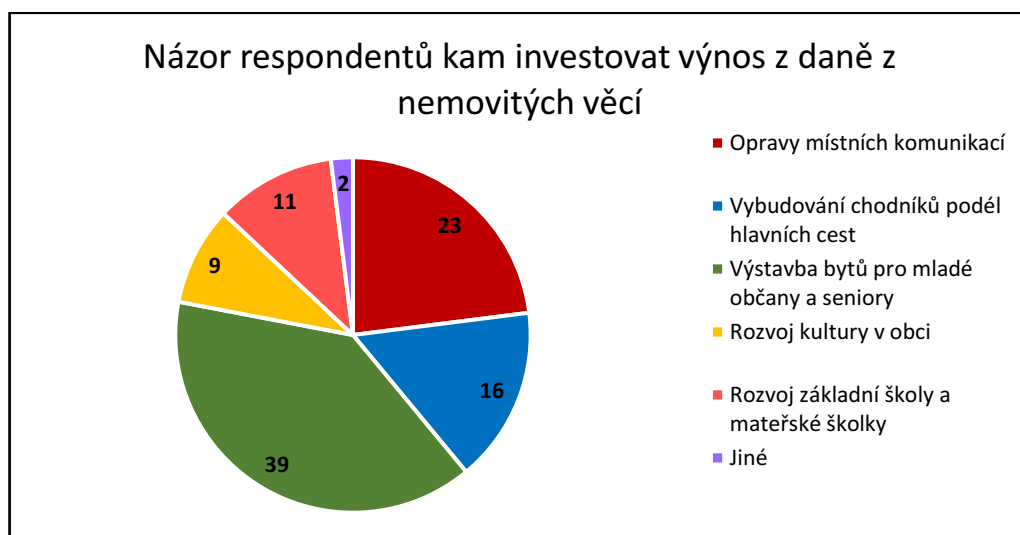
Tabulka 27: Náзор respondentů kam investovat výnos z daně z nemovitých věcí

Otázka 8	Opravy místních komunikací		Vybudování chodníků podél hlavních cest		Výstavba bytů pro mladé občany a seniory		Rozvoj kultury v obci		Rozvoj základní školy a mateřské školky		Celkem
	Četnost	Rel. četnost	Četnost	Rel. četnost	Četnost	Rel. četnost	Četnost	Rel. četnost	Četnost	Rel. četnost	
18 - 29 let	1	4 %	3	19 %	3	8 %	4	44 %	-	-	11
30 - 45 let	9	39 %	7	44 %	4	10 %	3	33 %	4	36 %	27
46 - 60 let	12	52 %	4	25 %	19	49 %	2	22 %	7	64 %	44
60 let a více	1	4 %	2	13 %	13	33 %	-	-	-	-	16
Celkem	23	100 %	16	100 %	39	100 %	9	100 %	11	100 %	98

Zdroj: vlastní zpracování

Pouze 2 respondenti na tuto otázku odpověděli tak, že by zvolili „jinou“ variantu, kam prostředky investovat, ale uvedené blíže nespecifikovali. Ve věkové skupině 18 - 29 let je rovnoměrně kladen důraz na vybudování chodníků, výstavbu bytů pro mladé a seniory a rozvoj kultury v obci. Rozvoj školy a opravy místních komunikací jsou touto skupinou upozaděny, ač právě do těchto oblastí je v obci Mořkov značná část daně investována. Skupina občanů ve věku 30 - 45 let kladla důraz na opravy vest a výstavbu chodníků. Naopak

u občanů ve věku 46 - 60 let je zajímavé sledovat odklon od výše uvedených trendů, a to ve prospěch záměru „Výstavby bytů pro mladé občany a seniory“. Celospolečenská bytová krize se dotýká i Mořkova a generace v předdůchodovém věku si uvědomuje nutnost řešit bytovou otázku právě ještě před nástupem do důchodu.

Obrázek 9: Názor respondentů kam investovat výnos z daně z nemovitých věcí

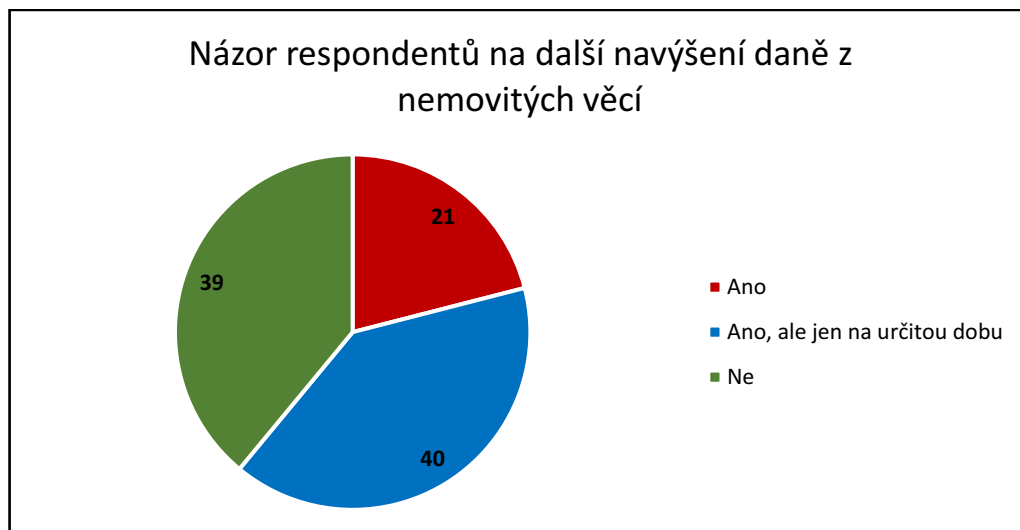
Zdroj: vlastní zpracování

Další otázkou v dotazníkovém šetření bylo, **zda by občané souhlasili s dalším navýšením daně z nemovitých věcí v případě, že by obec Mořkov tento příjem investovala do jimi vybrané oblasti** z předchozí otázky. Odpovědi na tuto otázku obsahuje následující tabulka č. 28 která porovnává názory občanů obce, dle vybraných oblastí investování.

Tabulka 28: Názor respondentů na další navýšení daně z nemovitých věcí

Otázka 9	Ano		Ano, ale jen na určitou dobu		Ne		Celkem
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	
Jiné	-	-	-	-	2	5 %	2
Opravy místních komunikací	5	24 %	7	18 %	11	28 %	23
Rozvoj kultury v obci	2	10 %	4	10 %	3	8 %	9
Rozvoj základní školy a mateřské školky	-	-	6	15 %	5	13 %	11
Vybudování chodníků podél hlavních cest	5	24 %	7	18 %	4	10 %	16
Výstavba bytů pro mladé občany a seniory	9	43 %	16	40 %	14	36 %	39
Celkem	21	100 %	40	100 %	39	100 %	100

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 10: Názor respondentů na další navýšení daně z nemovitých věcí

Zdroj: vlastní zpracování

Dva respondenti, kteří zvolili „jinou“ oblast, kam by měla obec investovat prostředky získané z výnosu daně z nemovitých věcí, se jasně vymezili proti tomu, aby obec využila instrumentů ke zvýšení daně z nemovitých věcí. Z 23 respondentů, kteří měli za to, že by obec měla výnos z daně z nemovitých věcí investovat do oprav místních komunikací, by téměř 50 % nesouhlasilo s jakýmkoliv navýšením daně z nemovitých věcí. Téměř 35 % z tohoto okruhu respondentů by pak souhlasilo s navýšením daně z nemovitých věcí na jasně určenou dobu. Třetina respondentů, kteří hlasovali pro investování do rozvoje kultury v obci, nesouhlasilo s dalším navýšením daně z nemovitých věcí, přičemž přes 60 % z těchto respondentů by souhlasilo, byť i pouze s dočasným zvýšením této daně. Více než 50 % respondentů, kteří navrhovali investování do rozvoje školství, by souhlasilo s dočasným navýšením daně z nemovitých věcí, přičemž zbylá část tohoto okruhu respondentů by nesouhlasila s jakýmkoliv navýšením této daně. Přes 75 % respondentů, kteří mají za to, že by obec měla investovat do vybudování chodníků podél cest, by souhlasilo, byť i s dočasným zvýšením daně z nemovitých věcí, zbylých 25 % z tohoto okruhu respondentů nesouhlasí s jakýmkoliv navýšením daně z nemovitých věcí. Přes 65 % z celkového počtu respondentů, kteří mají za to, že by obec měla investovat do „Výstavby bytů pro mladé a seniory“ by souhlasilo, byť i s dočasným navýšením daně z nemovitých věcí. Z celkových výsledků pak vyplývá, že za předpokladu, že by obec investovala do konkrétně vybraných oblastí, by 21 % respondentů souhlasilo s trvalým a 40 % s dočasným navýšením daně z nemovitých věcí. Prakticky by však uvedené bylo obtížně splnitelné, a to právě s ohledem na nákladovost

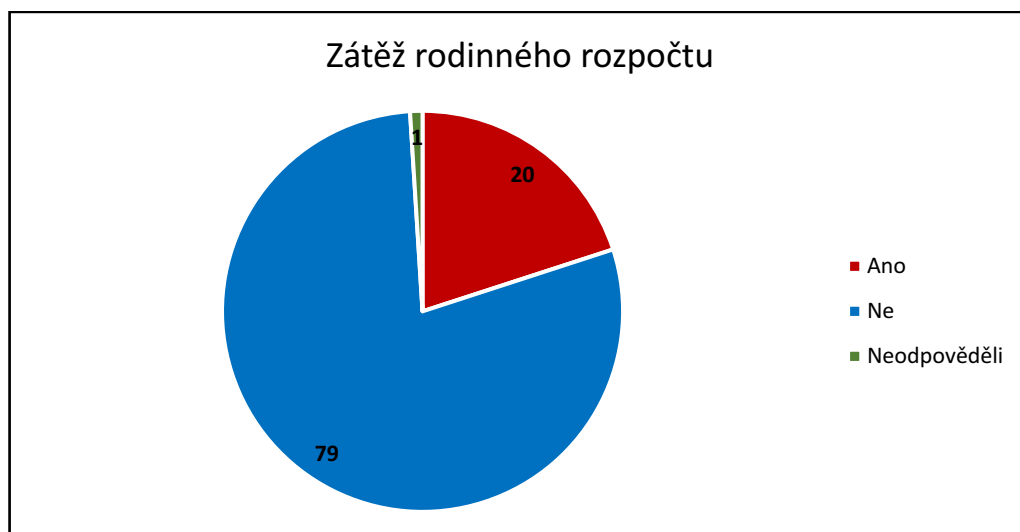
realizace projektů a vzhledem na skutečnost, že by docházelo k rozměňování výnosu daně na několik různých projektů.

Další otázka se zabývá problematikou, **zda zatěžuje daň z nemovitých věcí Váš rodinný rozpočet**. Tato otázka byla vyhodnocována ve vztahu k aktuálně placené dani z nemovitých věcí. Pouze jeden respondent na tuto otázku neodpověděl. Tabulka č. 29 tak porovnává výši placené daně a názor respondentů, zda považují platbu daně za zátěž pro rodinný rozpočet. Pro respondenty, kteří platí daň z nemovitých věcí v rozsahu menším než 1 000,- Kč dle jejich tvrzení tato daň nezatěžuje rodinný rozpočet. U respondentů ze skupiny 1 000 - 2 999 Kč pak téměř 17 % z těchto respondentů považuje tuto daň za zátěž rodinného rozpočtu, pro zbylých 83 % respondentů pak tato daň nepředstavuje zátěž rodinného rozpočtu. U zbylých kategorií respondentů, spolu se vzrůstající výší placené daně, lze spatřit, že podstatně narůstá počet těch, kteří považují tuto daň za zátěž rodinného rozpočtu. U respondentů, kteří platí na dani 3 000 - 4 999 Kč, považuje třetina této skupiny daň z nemovitých věcí za zátěž. U skupiny respondentů, kteří platí daň z nemovitých věcí ve výši 5 000 Kč a více, pak považuje tuto daň za zátěž rodinného rozpočtu 50 % dotazovaných respondentů. Je však nutné zmínit, že poslední zmiňovaná skupina respondentů je nejméně početná. Obecně lze ale vyjádřit závěr, že s rostoucí výší placené daně pak tato daň více zatěžuje rodinný rozpočet.

Tabulka 29: Zátěž rodinného rozpočtu

Otázka 10	Ano		Ne		Celkem
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	
Méně než 1 000 Kč	-	-	5	6 %	72
1 000 - 2 999 Kč	12	60 %	60	76 %	18
3 000 - 4 999 Kč	6	30 %	12	15 %	4
5 000 Kč a více	2	10 %	2	3 %	5
Celkem	20	100 %	79	100 %	99

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 11: Zátěž rodinného rozpočtu

Zdroj: vlastní zpracování

V následující otázce byli respondenti dotázáni, **zda by měla obec snižovat místní koeficient vzhledem ke zvláštním společenským situacím**. Vyhodnocení na tuto otázku zobrazuje tabulka č. 30.

Tabulka 30: Úprava místního koeficientu při zvláštních situacích

Otázka 11	Ano na neomezenou dobu		Ano s pevně stanovenou dobou		Ne		Je mi to jedno		Celkem
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	
18 - 29 let	3	12 %	7	19 %	-	-	1	11 %	11
30 - 45 let	8	32 %	4	11 %	11	37 %	4	44 %	27
46 - 60 let	14	56 %	19	53 %	8	27 %	3	33 %	44
60 let a více	-	-	6	17 %	11	37 %	1	11 %	18
Celkem	25	100 %	36	100 %	30	100 %	9	100 %	100

Zdroj: vlastní zpracování

Z výsledků, zda je placení daně z nemovitých věci zátěží pro jejich rodinný rozpočet vyplynulo, že pouze 20 % respondentů považuje daň z nemovitých věcí za zátěž rodinného rozpočtu. Přesto jsem však považovala za důležité položit respondentům tuto otázku, ve které se bude promítat, zda by dle názoru respondentů měla obec reflektovat významné společenské změny i do výše místního koeficientu, tj. i do výše daně z nemovitých věcí. Při vyhodnocování této otázky jsem pracovala s vymezením respondentů dle jejich věku. Téměř

90 % respondentů ve věku 18 - 29 let má za to, že by obec měla na zvláštní společenské situace reagovat tak, že by místní koeficient dočasně, případně natrvalo snížila. Ze skupiny respondentů ve věku 30 - 45 let má 12 respondentů za to, že by obec měla, byť i dočasně reagovat na společenské změny snížením místního koeficientu. Ze skupiny respondentů ve věku 46 - 60 let pak přes 75 % zastává názor, že by obec měla, byť i částečně přizpůsobovat výši místního koeficientu celospolečenskému dění. Naopak nadpoloviční většina respondentů starších 60 let má za to, že by obec neměla měnit výši místního koeficientu vlivem celospolečenských změn.

Obrázek 12: Úprava místního koeficientu při zvláštních situacích

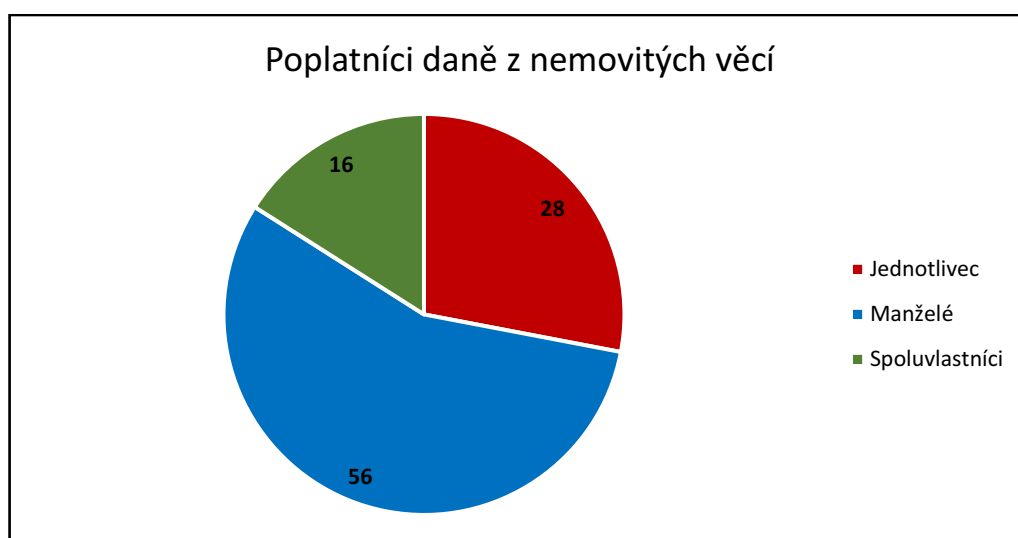
Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 31 jsou zpracovány výsledky na otázku, **kdo se podílí na placení daně z nemovitých věcí v domácnosti respondentů**. Vybrané možnosti „Jednotlivec“, „Manželé“, „Spoluvlastníci“ byly posuzovány ve vztahu k výši placené daně z nemovitých věcí. V rámci všech možností lze mít zato, že u všech výší plateb tvoří skupina „Manželů“ většinový podíl. Vyjma skupiny respondentů, kteří platí daň z nemovité věci ve výši nižší než 1 000,- Kč, jsou druhou nejčetnější skupinou „Jednotlivci“.

Tabulka 31: Poplatníci daně z nemovitých věcí

Otázka 12	Jednotlivec		Manželé		Spoluvlastníci		Celkem
	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	Četnost	Relativní četnost	
Méně než 1 000 Kč	1	4 %	3	5 %	1	6 %	5
1 000 - 2 999 Kč	20	71 %	41	73 %	12	75 %	73
3 000 - 4 999 Kč	6	21 %	9	16 %	3	19 %	18
5 000 Kč a více	1	4 %	3	5 %	-	-	4
Celkem	28	100 %	56	100 %	16	100 %	100

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 13: Poplatníci daně z nemovitých věcí

Zdroj: vlastní zpracování

9.4 Shrnutí výsledků výzkumu a doporučení

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 100 respondentů, kteří jsou vlastníky nemovitých věcí na území obce Mořkov. Předmětem výzkumného šetření bylo posouzení vědomosti respondentů o možnostech obce, jimiž může ovlivňovat výši daně z nemovitých věcí a dále i otázky případného dalšího navýšení místního koeficientu a s tím spojených podmínek. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 83 % respondentů je vlastníkem pouze jedné nemovité věci na území obce Mořkov a zároveň 75 % respondentů platí daň z nemovitých věcí ve výši 1 000 - 2 999 Kč. Obec Mořkov je specifická tím, že je zde navýšen místní koeficient na hodnotu 3 už po dobu 10 let.

Byla jsem poměrně překvapena výsledky hodnocení znalosti respondentů ve vztahu k možnosti obce ovlivňovat výši daně z nemovitých věcí. Správnost odpovědí u jednotlivých

dílčích otázek, které měly ověřit povědomí respondentů o problematice, se pohybovala v rozmezí 50 - 60 %. Předpokládala jsem, že povědomí občanů obce Mořkov o této problematice bude hlubší.

Zároveň jsem měla za to, že okolnosti, které vedly k zavedení, respektive navýšení místního koeficientu, budou mezi respondenty pevně zakořeněny. Rovněž jsem měla za to, že v obci existuje širší povědomí o určení oblastí, na které má být navýšení daně použito. Přitom pouze 53 % respondentů dokázalo správně určit, že obec se zavázala navýšenou část daně z nemovitých věcí použít k rozvoji školství a k opravám místních komunikací. Zajímavý výstup nabízí výsledky odpovědí respondentů na otázku, kam by měly být prostředky z daně z nemovitých věcí investovány. Přes 40 % respondentů má za to, že obec by měla tyto prostředky investovat do výstavby bytů pro mladé občany a seniory. Dle mého tento závěr pouze potvrzuje současnou situaci na trhu s nemovitostmi, kdy tyto se fakticky staly nedostupnými a obec by měla tuto informaci využít jako podnět k zamyšlení a začít připravovat plány na to, aby místní občané nebyli nuceni odcházet kvůli nedostupnosti bydlení v obci za nájemným bydlením do okolních měst. Obec by zároveň měla pracovat s informací, že investice do školství jsou dle výsledků dotazníkového šetření na opačném spektru společenského zájmu. Z výsledku šetření rovněž vyplývá, že mezi respondenty existuje vůle k tomu, aby daň z nemovitých věcí, která nijak zásadně nezatěžuje rodinný rozpočet, byla prostřednictvím místního koeficientu dále navýšena v případě, že by bylo investováno do předem vhodně zvolených oblastí.

Zároveň by však obec měla zohlednit názor respondentů na skutečnost, že obec by měla reagovat na závažné společenské situace a přizpůsobovat uvedenému výši místního koeficientu. Je však zřejmé, že jakmile jednou obec přistoupí ke zvýšení místního koeficientu, nebude chtít od tohoto trendu ustupovat, jelikož jak již bylo několikrát v rámci této práce zmíněno, je výnos z daně z nemovitých věcí výlučným příjmem obecního rozpočtu.

Obec Mořkov hospodaří s vyrovnaným rozpočtem, přičemž se snaží získávat na svůj další rozvoj dotace z různých zdrojů. Obec by měla více pracovat s prezentací případných možností rozvoje, které by jí přineslo další zvýšení místního koeficientu, případně koeficientu určeného dle počtu obyvatel. Zároveň bych obci doporučila, aby si nechala ze statistických důvodů zpracovat výstup od Finančního úřadu pro Moravskoslezské kraj v Ostravě, ze kterého bude patrný výnos daně z nemovitých věcí dle jednotlivých druhů pozemků. Vzhledem k aktuálním novelám mám pak za to, že by obec měla vyvolat politicky

nepopulární společenskou diskusi na téma možnosti zvýšení daně z nemovitých věcí a případné investice z tohoto výnosu a navrhnout zvýšení koeficientu pouze o několik desetinných bodů. Uvedené bych však navrhla pro celé území obce, nedovedu si představit, že by část občanů obce bez dalšího akceptovala vyšší daň, než je pro stejný pozemek placena v jiné části obce. Vůle respondentů ukazuje, že v případě správného uchopení problematiky by bylo možné dosáhnout vyššího výnosu daně z nemovitých věcí.

ZÁVĚR

Hlavním cílem práce bylo zhodnotit vliv daně z nemovitých věcí na rozpočet obce Mořkov. Prostředkem k uvedenému bylo provést analýzu obecního rozpočtu za vybrané období a následně ze závěrů této analýzy a dotazníkového šetření navrhnout obci doporučení, která by mohla přispět k navýšení výnosu z této daně. Z provedené analýzy rozpočtu a hospodaření obce vyplývá, že výnos obce z daně z nemovitých věcí nepatří mezi zásadní příjmy. Jde však o příjem, který ve svém plném rozsahu spadá do rozpočtu obce. Zároveň jde o příjem, který je relativně stálý, dobře předvídatelný a obec má možnost jeho výši ovlivnit různými instituty.

Teoretická část bakalářské práce se věnuje obecně problematice obcí, jejich dělení, rozpočtu obcí, dani z nemovitých věcí a koeficientům, které umožňují obci navýšit výnos daně z nemovitých věcí. Polední pasáž teoretické části se věnuje legislativnímu vývoji daně z nemovitých věcí, včetně nejaktuálnějších novel.

Praktická část bakalářské práce se dělí na dvě části. V první části jsem charakterizovala obec Mořkov a následně jsem analyzovala hospodaření obce Mořkov v období 2019 – 2021. Věnovala jsem se jak stránce příjmové, tak i výdajové. Z dostupných dat jsem dospěla k závěru, že obec Mořkov hospodaří již několik let s přebytkovým rozpočtem, přičemž se obci daří včas umořovat své dlouhodobé závazky. Zároveň obec disponuje dostatečnými prostředky k dalšímu postupnému rozvoji obce. Výše daně z nemovitých věcí za sledované období přesahuje 5 % obecního rozpočtu, přičemž jak jsem již v rámci mé práce zmínila, obec Mořkov již využila institutu navýšení místního koeficientu na hodnotu 3. Z provedeného dotazníkového šetření pak vyplynulo, že respondenti by za jasně stanovených pravidel souhlasili s dalším navýšením tohoto místního koeficientu, který by mohl přinést další prostředky do obecního rozpočtu.

Obci bych pak na základě výsledků analýzy hospodaření doporučila zahájit společenskou diskusi o navýšení místního koeficientu o několik desetín bodu, kterým by tedy došlo k dalšímu navýšení příjmů obecního rozpočtu. Vhodné by bylo, jako při posledním navýšení místního koeficientu, navázat výnos tohoto navýšení na konkrétní účel, jako např. preferovanou výstavbu bytů pro mladé a seniory v obci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

BAKEŠ, Milan et al. *Finanční právo*. 6.upravené vydání. V Praze: C.H. Beck, Beckovy právnické učebnice, 2012, 549 s.ISBN 978-80-7400-440-7.

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada. Politologie (Grada), 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

BUCHTA, Petr. *Veřejné finance*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2016 ISBN 978-80-7452-116-4.

ČERNOHORSKÝ, Jan. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada Publishing, Finance (Grada), 2020, 464 s. ISBN 978-80-271-2215-8.

ČERVENKA, Miroslav. *Soustava veřejných rozpočtů*. Praha: Leges,. Student (Leges), 2009, 208 s. ISBN 978-80-87212-11-0.

GROSSOVÁ, Marie. *Finanční právo se zaměřením na daňové právo*. Ostrava: Key Publishing, Právo (Key Publishing), 2008, 177 s. ISBN 978-80-87071-77-9.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ,. *Veřejné finance*. Vyd. 3. Praha: ASPI, 2007, 364 s. ISBN 978-80-7357-301-0.

HANZELKA, Vratislav. *Mořkov: podhorská vesnice : komplexní historicko-zeměpisná studie*. Vyd. 1. Brno: Michael Hanzelka, 2000, 484 s. ISBN 80-238-7843-3.

HRUBÁ SMRŽOVÁ, Petra a Petr MRKÝVKA. *Finanční a daňové právo*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016, ISBN 978-80-7380-639-2.

JELÍNKOVÁ, Jitka. *Občan, spolek, obec a úřad v ochraně životního prostředí: praktický průvodce*. Praha: Grada, Právo pro každého (Grada), 2017, 272 s. ISBN 978-80-271-0508-3.

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

KOPECKÝ, Martin a kol. *Zákon o obcích: Komentář - Zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2022, 368 s. ISBN 978-80-7676-302-9.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.

LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance v praxi České republiky*. Brno: CERM, akademické nakladatelství, 2021, 134 s. ISBN 978-80-7623-064-4.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2022: úplná znění platná k 1. 1. 2022*. 33. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 2022. ISBN 978-80-271-3551-6.

NOVOTNÁ, Monika. *Zákon o dani z nemovitých věcí: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, Komentáře (Wolters Kluwer ČR), 2015, 144 s. ISBN 978-80-7552-002-9.

PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Místní poplatky v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2013, 153 s. ISBN 978-80-210-6686-1.

PODRAZIL, Petr, ed.,. *Acta Iuridica Olomucensia. Vědecký časopis právnícký*. Olomouc: Právnícká fakulta Univerzity Palackého v Olomouc, **16(2)**, 2021, 107 s. ISSN 1801-0288.

Poradce: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem. Český Těšín: Poradce, s.r.o, **26(13)**, 2021 ISSN 1211-2437.

POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUFAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů: (současnost a perspektiva)*. První vydání. [Průhonice]: Professional Publishing, 2019, 263 s. ISBN 978-80-88260-32-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing Finance (Grada), 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

ROSEN, Harvey S. a Ted GAYER. *Public finance*. 9th ed. Boston: McGraw-Hill Higher Education, 2010, 595 s. ISBN 978-007-126788-5.

ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna. *Výlučné daňové příjmy obcí*. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, 2016, 228 s. ISBN 978-80-87382-80-6.

SLACK, Enid a Richard M. BIRD. *How to Reform the Property Tax: Lessons from around the World*. Toronto: Institute on Municipal Finance and Governance, 2015, 30 s. ISBN 978-0-7727-0944-8.

SYRUČEK, Vladimír a Vencislav SABOTINOV. *Realitní právo: Nemovitosti v realitní praxi*. V Praze: C.H. Beck, Praktická knihovna (C.H. Beck), 2018, 1042 s. ISBN 978-80-7400-701-9.

VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.

Legislativa

Česko, 1993. *Zákon č. 182/1993 Sb., ze dne 16. června 1993 o Ústavním soudu*. [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2690>

Česko, 1999. *Zákon č. 222/1999 Sb., ze dne 14. září 1999 o zajišťování obrany České republiky*. [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3293>

Česko, 2000a. *Zákon č. 128/2000 Sb., ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení)*. [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

Česko, 2000b. *Zákon č. 129/2000 Sb., ze dne 12. dubna 2000 o krajích (krajská zřízení)*. [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>

Česko, 2000c. *Zákon č. 250/2000 Sb., ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*. [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3461>

Česko, 2012. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2012 o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí*. [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://www.obcemorkov.cz/file.php?nid=1112&oid=3123433>

Česko, 2013. *Zákon č. 256/2013 Sb., ze dne 8. srpna 2013 o katastru nemovitostí*. [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6479>

Internetové zdroje

ČÚZK: Státní správa zeměměřictví a katastru, 2022. *K.ú.: 699331 - Mořkov - podrobné informace* [online]. Praha 8: Copyright © 2022 ČÚZK [cit. 2022-05-10]. Dostupné z: https://cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:699331

Finanční správa pro Moravskoslezský kraj [online], 2021. Ostrava: Finanční správa [cit. 2022-05-10]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Letak_HPS_2022.pdf

Obec Mořkov, 2022. *Obec Mořkov* [online]. Mořkov: © 2022 Mořkov [cit. 2022-05-10]. Dostupné z: <https://www.obec-morkov.cz/mapa-stranek>

Obec Mořkov, 2022. In: *KČT Mořkov* [online]. Mořkov: Copyright © 2022 KČT Mořkov [cit. 2022-04-16]. Dostupné z: <http://kctmorkov.cz/>

Rozpočtové určení daní, 2022. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-kraje-a-obce/Schema_rozpoctoveho_urceni_dani_2022.pdf

Sněmovní tisk: 739/0 [online], 2020. Praha: Parlament České republiky [cit. 2022-04-15]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=739&CT1=0>

Závěrečný účet obce Mořkov za rok 2019, 2020. *Obec Mořkov* [online]. Mořkov: © 2022 Mořkov [cit. 2022-05-15]. Dostupné z: <https://www.obec-morkov.cz/rozpocety-a-jine-financni-zalezitosti?action=detail&id=98>

Závěrečný účet obce Mořkov za rok 2020, 2021. *Obec Mořkov* [online]. Mořkov: © 2022 Mořkov [cit. 2022-05-15]. Dostupné z: <https://www.obec-morkov.cz/rozpocety-a-jine-financni-zalezitosti?action=detail&id=134>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Č. Číslo

ČSÚ Český statistický úřad

Ha Hektar

Kč Koruna česká

MFČR Ministerstvo financí České republiky

Mld. Miliard

Např. Například

Ods. Odstavec

Rel. Relativní

Resp. Respektive

S. Strana

Sb. Sbírka

SIPO Soustředěné inkaso plateb obyvatelstva

Tis. Tisíc

Tj. To je

Tzv. Takzvaně

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma rozpočtového určení daní platné k 1.1.2022.....	21
Obrázek 2: Obec Mořkov	37
Obrázek 3: Výše roční platby daně z nemovitých věcí	53
Obrázek 4: Povědomí o možnosti stanovení místního koeficientu.....	54
Obrázek 5: Povědomí o využití navýšení daně z nemovitých věcí v obci Mořkov.....	55
Obrázek 6: Aktuální výše místního koeficientu	56
Obrázek 7: Povědomí o navýšení daně z nemovitých věcí	57
Obrázek 8: Účel využití daně z nemovitých věcí	58
Obrázek 9: Názor respondentů kam investovat výnos z daně z nemovitých věcí	60
Obrázek 10: Názor respondentů na další navýšení daně z nemovitých věcí	61
Obrázek 11: Zátěž rodinného rozpočtu	63
Obrázek 12: Úprava místního koeficientu při zvláštních situacích	64
Obrázek 13: Poplatníci daně z nemovitých věcí.....	65

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Příjmový rozpočet obce	19
Tabulka 2: Výdajový rozpočet obce	19
Tabulka 3: Procentuální podíl na části celostátního hrubého výnosu daně	22
Tabulka 4: Rozdělení koeficientů potupných přechodů a kritéria přepočtu RUD pro obce	23
Tabulka 5: Přehled koeficientů dle počtu obyvatel	31
Tabulka 6: Rozpad výměry katastrálního území obce Mořkov	38
Tabulka 7: Rozpad celkového počtu budov a jednotek na území obce Mořkov	39
Tabulka 8: Druhové členění příjmu obce Mořkov v letech 2019 - 2021	40
Tabulka 9: Vybrané položky daňových příjmů obce Mořkov v letech 2019 - 2021	41
Tabulka 10: Vybrané položky nedaňových příjmů obce Mořkov v letech 2019 - 2021	42
Tabulka 11: Kapitálové příjmy obce Mořkov v letech 2019 - 2021	43
Tabulka 12: Přijaté transfery obce Mořkov v letech 2019 - 2021	43
Tabulka 13: Druhové členění celkových výdajů obce Mořkov v letech 2019 - 2021	44
Tabulka 14: Odvětvové členění výdajů v obci Mořkov v letech 2019 - 2021	45
Tabulka 15: Porovnání příjmů a výdajů obecního rozpočtu	45
Tabulka 16: Výnos majetkové daně v obci Mořkov	48
Tabulka 17: Podíl daně z nemovitých věcí a celkových daňových příjmech obce Mořkov	48
Tabulka 18: Věkové rozmezí	51
Tabulka 19: Počet nemovitostí, které respondenti vlastní	52
Tabulka 20: Výše roční platby daně z nemovitých věcí	52
Tabulka 21: Povědomí o možnosti stanovení místního koeficientu	53
Tabulka 22: Povědomí o využití navýšení daně z nemovitých věcí v obci Mořkov	54
Tabulka 23: Aktuální výše místního koeficientu	55
Tabulka 24: Povědomí o navýšení daně z nemovitých věcí	56
Tabulka 25: Účel využití daně z nemovitých věcí	58
Tabulka 26: Účel využití daně z nemovitých věcí	59
Tabulka 27: Názor respondentů kam investovat výnos z daně z nemovitých věcí	59
Tabulka 28: Názor respondentů na další navýšení daně z nemovitých věcí	60
Tabulka 29: Zátěž rodinného rozpočtu	62
Tabulka 30: Úprava místního koeficientu při zvláštních situacích	63
Tabulka 31: Poplatníci daně z nemovitých věcí	65

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníkové šetření v obci Mořkov

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ V OBCI MOŘKOV

Dobrý den,

Jmenuji se Monika Šmídová a jsem studentka 3. ročníku na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Chtěla bych Vás poprosit o vyplnění krátkého dotazníku. Tento dotazník je **anonymní** a je **určen pro mou bakalářskou práci** na téma: Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Mořkov.

Daň z nemovitých věcí je majetkovou daní, kterou platí vlastníci nemovitých věcí. Dovolím si jen uvést, že daň z nemovitých věcí se dělí na daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek, přičemž povinnost odvádět tuto daň se váže na vlastnictví nemovitosti v dané obci.

Děkuji za váš čas.

- 1) Kolik nemovitostí v obci Mořkov vlastníte?
 - a) Jednu
 - b) Dvě
 - c) Tři
 - d) Čtyři a více

- 2) Kolik ročně zaplatíte na této dani?
 - a) Méně než 1 000 Kč
 - b) 1 000 – 2 999 Kč
 - c) 3 000 – 4 999 Kč
 - d) 5 000 Kč a více

- 3) Obce si mohou stanovovat místní koeficient, kterým mohou zvýšit daň z nemovitých věcí. Věděli jste o tom?
 - a) Ano
 - b) Ne

- 4) Věděli jste, že obec Mořkov toto navýšení daně z nemovitých věcí využívá?
 - a) Ano
 - b) Ne

- 5) Víte, jaké je aktuální navýšení místního koeficientu v obci Mořkov?
 - a) Dvojnásobné
 - b) Trojnásobné
 - c) Čtyřnásobné
 - d) Pětinásobné

- 6) Víte proč obec Mořkov daň z nemovitých věcí navýšila?
- Ano
 - Ne
 - Nejsem si jistá/ý
- 7) Většina příjmů z tohoto navýšení daně z nemovitých věcí obec Mořkov investuje do?
- Školství a místních komunikací
 - Rozvoje bydlení
 - Rozvoj kulturního života v obci
 - Nevím
- 8) Kam by podle Vás měla obec primárně investovat prostředky získané z daně z nemovitých věcí?
- Opravy místních komunikací
 - Vybudování chodníků podél hlavních cest
 - Výstavba bytů pro mladé občany a seniory
 - Rozvoj kultury v obci
 - Rozvoj základní školy a mateřské školky
 - Jiné:
- 9) V případě, že by obec Mořkov tento příjem investovala do Vámi vybrané oblasti z předchozí otázky. Souhlasili byste s dalším navýšením daně?
- Ano
 - Ano, ale jen na určitou dobu
 - Ne
- 10) Zatěžuje tato daň Váš rodinný rozpočet?
- Ano
 - Ne
- 11) Měla by obec reagovat na zvláštní situace (pandemie Covid - 19, nepřiměřená inflace, zvyšující se ceny energií) tím, že sníží místní koeficient?
- Ano s pevně stanovenou dobou
 - Ano na neomezenou dobu
 - Ne
 - Je mi to jedno
- 12) Kdo se podílí na placení daně z nemovitých věcí ve Vaší domácnosti?
- Jednotlivec
 - Spoluvlastníci
 - Manželé
- 13) Kolik je Vám let?
- 18 – 29 let
 - 30 – 45 let
 - 46 – 60 let
 - 60 let a více